सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५ को उपदफा (३) तथा सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली, २०६५ को नियम ३ को प्रयोजनार्थ
(२०८३ बैशाख महिनादेखि २०८३ असारमसान्तसम्म)

अर्थ मन्त्रालय
सिंहदरबार
साउन, २०८३
www.mof.gov.np

विषय सूची

१. अर्थ मन्त्रालयको संक्षिप्त परिचयः ३

पृष्ठभूमि ३
दीर्घकालीन सोच ३
उद्देश्य ३
रणनीति ३

२. कार्यक्षेत्र ४

३. अर्थ मन्त्रालयसँग सम्बन्धित ऐन, नियम, कार्यविधि, निर्देशिका एवम् मापदण्डको विवरणः ८

ऐनहरू ८
नियमावलीहरू ९
निर्देशिकाहरू १०
कार्यविधिहरू १०
नीति, मापदण्ड ११

४. अर्थ मन्त्रालयले गर्ने कार्य र सेवाः ११

५. सचिवालय, महाशाखा, जिम्मेवार अधिकारी र टेलिफोन नम्वरः ११

६. सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधिः १२

(क) सूचना दिँदा लिनुपर्ने शुल्क/दस्तुर १२
(ख) सूचना उपलब्ध गराए बापत शुल्क/दस्तुर लिने तरिका १२
(ग) सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने अवधि १२

७. निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारीः १३

(क) निर्णय प्रक्रिया सम्बन्धमाः १३
निर्णय गर्ने अधिकारी सम्बन्धमाः १३

८. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को बजेट १३

८.१ सार्वजनिक खर्च व्यवस्थापन १३
(क)आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को असारमसान्तसम्मको चालु र पुँजीगत खर्चको गत आर्थिक वर्ष र यस आर्थिक वर्षको तुलनात्मक प्रगति विवरणः (संङ्घीय बजेट) (रकम रु. करोडमा) १३
(ख) अर्थ मन्त्रालय र अन्तर्गत आ.व.२०८२/८३ को असार मसान्तसम्मको खर्चको विवरणः (रकम रु. लाखमा) १५
८.२ राजस्व परिचालनको अवस्थाः १७
(क) आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को वार्षिक राजस्व सङ्कलनको लक्ष्यको तुलनामा आ.व. २०८२।८३ को असारसम्मको राजस्व संकलन विवरण (रकम रु. लाखमा) १७
८.३ अन्तर्राष्ट्रिय विकास सहायता परिचालनः आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को असारमहिनाको जम्मा अन्तर्राष्ट्रिय आर्थिक सहायता परिचालन (वैदेशिक ऋण तथा अनुदान प्राप्ति) को विवरणः १८
क. वैदेशिक सहायता प्राप्तिको विवरण (रकम रु. लाखमा) १८
८.५ आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को बैशाख देखि असारमसान्तसम्म सम्पादित प्रमुख तथा उल्लेखनीय कार्यहरूः २२

क. बजेट तथा कार्यक्रम महाशाखाबाट सम्पादन भएका मुख्य कार्यहरुः २२
ख. राजस्व व्यवस्थापन महाशाखाबाट सम्पादन भएका मुख्य कार्यहरुः २२
ग. कानुन तथा फैसला कार्यान्वयन महाशाखाबाट सम्पादन भएका प्रमुख कार्यहरु : २३
घ. वित्तीय संघीयता समन्वय महाशाखाबाट सम्पादन भएका प्रमुख कार्यहरुः २९
ङ. वित्तीय क्षेत्र व्यवस्थापन तथा संस्थान समन्वय महाशाखासँग सम्बन्धित प्रमुख कार्यहरुः ३०
च. योजना, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन महाशाखाबाट सम्पादन भएका प्रमुख कार्यहरुः ३०
छ. प्रशासन महाशाखाबाट सम्पादन भएका प्रमुख कार्यहरुः ३१
ज. आर्थिक नीति विश्लेषण महाशाखाबाट सम्पादन भएका प्रमुख कार्यहरुः ३२

९. २०८२ को बैशाख, जेठ र असारमहिनामा ऐन/नियम/नीति, कार्यविधि, निर्देशिका, आदेश र मापदण्डमा राय/सहमति प्रदान गरिएको विवरणः ३४

१०. गुनासो व्यवस्थापनः ३८

११. सूचना अधिकारी र प्रमुखको नाम तथा सम्पर्क टेलिफोन नम्बरः ३९

१२. सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ३ र दफा ७ को उपदफा (१) बमोजिम यस अवधिमा माग गरेको सूचना र उपलब्ध गराइएको सूचना संख्या : ३९

१३. अन्य विवरणः ३९

मन्त्रालय र अन्तर्गत विभागहरूको वेबसाइट ३९
अर्थ मन्त्रालयका प्रकाशनहरू :- ३९
आन्तरिक राजस्व विभाग र अन्तरगतका कार्यालयहरुको टेलिफोन र फ्याक्स नम्बरहरुः ४०
भन्सार विभाग र अन्तर्गतका कार्यालयहरूको टेलिफोन र फ्याक्स नम्बरहरूः ४१
राजस्व अनुसन्धान विभाग र अन्तर्गतका कार्यालयहरूको टेलिफोन र फ्याक्स नम्बरहरूः ४३
सम्पत्ति शुद्धिकरण अनुसन्धान विभागको टेलिफोन र फ्याक्स नम्बरहरुः ४३
मन्त्रालय अन्तर्गतका विभिन्न निकायको टेलिफोन नं. र फ्याक्स नम्बरहरुः ४३

१. अर्थ मन्त्रालयको संक्षिप्त परिचयः

पृष्ठभूमि

मुलुकको आर्थिक, वित्तीय तथा मौद्रिक व्यवस्थापनलाई चुस्त, दुरुस्त र प्रभावकारी बनाउँदै समष्टिगत आर्थिक स्थायित्व तथा आर्थिक विकाससँग सम्बन्धित सम्पूर्ण गतिविधि व्यवस्थापन गर्ने अभिभारा अर्थ मन्त्रालयमा रहेको छ। सार्वजनिक खर्च व्यवस्थापन, अन्तरसरकारी वित्त व्यवस्थापन, राजस्व सङ्कलन, अन्तराष्ट्रिय आर्थिक सम्बन्ध व्यवस्थापन, नेपाल सरकारको आर्थिक प्रशासन, बैंक तथा वित्तीय क्षेत्र व्यवस्थापन, विदेशी विनिमय, बीमा तथा पुँजी बजार व्यवस्थापन र नियमन, सार्वजनिक संस्थानको समग्र नीतिगत विषय तथा नेपाल सरकारको आर्थिक नीति एवं बजेट तर्जुमा, सरकारको अल्पकालीन तथा दीर्घकालीन खर्च व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य अर्थ मन्त्रालयबाट सम्पादन हुँदै आएको छ।

दीर्घकालीन सोच

सबल र सुदृढ आर्थिक एवं वित्तीय व्यवस्थापनको माध्यमबाट अर्थतन्त्रको क्षमता अभिवृद्धि गर्दै दिगो, फराकिलो तथा उच्च आर्थिक वृद्धि र सामाजिक न्याय सहितको विकासमा योगदान पुर्‍याउँदै समृद्ध र समाजवाद उन्मुख अर्थतन्त्र निर्माण गर्ने।

उद्देश्य

आन्तरिक राजस्वको आधार विस्तार एवं सुदृढीकरण गर्दै उपलब्ध वित्तीय स्रोतको प्रभावकारी र समुचित उपयोगबाट समष्टिगत आर्थिक स्थायित्व कायम गर्न सहयोग पुर्‍याउने।

रणनीति

- वैज्ञानिक, अनुमानयोग्य र पारदर्शी राजस्व प्रणालीको विकासबाट निजी लगानी मैत्री वातावरण सिर्जना गरी उत्पादनमूलक उद्योग तथा व्यवसाय प्रवर्द्धन र औद्योगिक संरक्षण प्रदान गर्ने,
- दक्ष, व्यावसायिक, स्वच्छ, सुदृढ एवं करदातामैत्री कर प्रशासनको विकास, प्रक्रियागत सरलीकरण र सूचना प्रविधिको प्रयोग बढाई सवै किसिमका करयोग्य आर्थिक क्रियाकलापलाई करको दायरामा ल्याउने,
- सार्वजनिक खर्चलाई राष्ट्रिय प्राथमिकताका क्षेत्रमा प्रभावकारी र न्यायोचित रूपमा विनियोजन गरी उच्च आर्थिक हासिल वृद्धि गर्ने,
- सार्वजनिक खर्चलाई मितव्ययी र प्रभावकारी बनाउनुका साथै वित्तीय अनुशासन कायम गर्ने,
- विभिन्न मन्त्रालय, विभाग र निकायहरूको लागि भएको बजेट विनियोजन र तिनीहरूले प्रदान गर्ने सेवा प्रवाह प्रणाली बीचमा प्रभावकारी सम्बन्ध स्थापित गर्ने,
- वित्तीय उत्तरदायित्व सम्बन्धी कानूनको कार्यान्वयन गर्दै पारदर्शी र उत्तरदायी आर्थिक तथा वित्तीय सूचना प्रणाली अवलम्बन गर्ने,
- बजेट निकासा, लेखाङ्कन, अन्तरिक लेखा परीक्षण लगायतका सरकारी लेखा, सरकारी खर्च र राजस्व व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- उच्च आर्थिक वृद्धिदर हासिल गर्ने, उत्पादन र उत्पादकत्व बढाउने, रोजगारीका अवसर विस्तार गर्ने र निकासीजन्य उत्पादनका क्षेत्रमा बाह्य सहायता परिचालन गर्ने,

- अन्तर्राष्ट्रिय आर्थिक सम्बन्धको माध्यमबाट विकास सहायता परिचालन गर्दा सबै क्षेत्र, वर्ग र समुदायको सन्तुलित विकासमा ध्यान दिने,
- अन्तर्राष्ट्रिय विकास सहायतालाई प्राथमिकता प्राप्त क्षेत्र र विषयमा केन्द्रित गर्ने,
- राष्ट्रिय बजेट प्रणालीमा आबद्ध हुनेगरी अन्तर्राष्ट्रिय विकास सहायता लिने र सहायता व्यवस्थापन सूचना प्रणाली सुदृढ गरी पारदर्शिता अभिवृद्धि गर्ने,
- अन्तरसरकारी वित्त व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी तुल्याउँदै वित्तीय सङ्घीयता कार्यान्वयन मार्फत साधन स्रोतको उच्च प्रतिफलयुक्त क्षेत्रमा परिचालन गर्ने,
- वित्तीय उपकरणको माध्यमबाट उत्पादन र बजारको सुदृढीकरण गर्दै सक्षम वित्तीय प्रणाली विकास गर्ने,
- निजीकरण भएका संस्थानको अनुगमन गर्ने,
- आन्तरिक ऋणलाई राष्ट्रिय प्राथामिकताका विकास कार्यक्रममा परिचालन गर्ने र
- आन्तरिक ऋण व्यवस्थापन र बाह्य ऋण व्यवस्थापनलाई एकीकृत रूपमा छुट्टै निकायमार्फत सञ्चालन गर्ने।

२. कार्यक्षेत्र

नेपाल सरकार (कार्यविभाजन) नियमावली, २०८३ बमोजिम यस मन्त्रालयले सम्पादन गर्नुपर्ने कार्य देहाय अनुसार रहेका छन्ः

- आर्थिक अवस्थाको विश्लेषण, आर्थिक तथा वित्त सम्बन्धी नीतिको तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन।
- आर्थिक साधनहरूको बाँडफाँट, कुल राष्ट्रिय लगानी प्रक्षेपण र वित्तीय व्यवस्थापन।
- समष्टिगत आर्थिक स्थायित्व, मूल्य स्थिरता सम्बन्धी नीति तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन।
- विकास सहायता नीतिको तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन, मूल्याङ्कन र नियमन।
- केन्द्रीय बैंक सञ्चालन, नियमन र मौद्रिक नीति।
- बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरू सम्बन्धी नीति, कानून, समन्वय र नियमन।
- विदेशी मुद्रा विनिमय तथा नियन्त्रण।
- आर्थिक तथा सामाजिक विकास र मुद्रा तथा बैंकिङ्ग सम्बन्धी द्विपक्षीय, बहुपक्षीय अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाहरूसँग सम्पर्क र समन्वय।
- वैदेशिक ऋण, अनुदान तथा अन्य द्विपक्षीय र बहुपक्षीय सहायता सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि, सम्झौता र कार्यान्वयन।
- सङ्घीय संचित कोष वा सङ्घीय सरकारी कोष सञ्चालन, राजस्व र व्ययको अनुमान, विनियोजन ऐन, पुरक अनुमान, पेश्की खर्च, उधारो खर्च, आकस्मिक कोष र अन्य सरकारी कोष।
- बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन।
- सरकारी जमानत।
- संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको आन्तरिक र वैदेशिक ऋण एवं अनुदान सम्बन्धी नीति, कानून र नियमन।

- तलब, भत्ता, उपदान, निवृत्तिभरण लगायतका सेवा सुविधा र आर्थिक दायित्व सम्बन्धी विषय।
- संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको सार्वजनिक पदाधिकारीको सुविधा सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड।
- सरकारी बाँकी रकमको अभिलेखीकरण र असुली।
- राजस्वसम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, प्रक्षेपण, कार्यान्वयन र नियमन।
- राजस्व प्रशासनको सञ्चालन र सुदृढीकरण।
- सार्वजनिक खर्च सम्बन्धी नीति, कानून, कार्यान्वयन र नियमन।
- आर्थिक कार्यविधिसम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, कार्यान्वयन र नियमन।
- मूल्य नीति।
- लेखा तथा लेखापरीक्षण प्रणाली।
- वित्तीय जोखिम व्यवस्थापन।
- सरकारी लगानी र लाभांशको लेखा व्यवस्थापन
- संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीच वित्तीय हस्तान्तरण सम्बन्धी नीति, कानून, कार्यान्वयन, समन्वय र नियमन।
- सङ्घीय विनियोजन, राजस्व, विभाज्य कोष, धरौटी, कार्य सञ्चालन कोष र अन्य सरकारी कोष तथा सम्पत्ति।
- भन्सार, अन्तःशुल्क, मूल्य अभिवृद्धि कर, आयकर, राहदानी शुल्क, भिसा शुल्क, पर्यटन दस्तुर एवं अन्य कर तथा गैरकर, सेवाशुल्क दस्तुर लगायतका सेवा शुल्कहरूको लक्ष्य निर्धारण, प्रशासन, सङ्कलन र बाँडफाँट।
- कर तथा भन्सार राजस्व सम्बन्धी द्विपक्षीय, क्षेत्रीय, वहुपक्षीय समन्वय, सन्धि, सम्झौता, समझदारी, कार्यान्वनय र नियमन।
- राजस्व सम्बन्धी तथ्याङ्क अभिलेखन र सूचना आदान प्रदान।
- धितोपत्र तथा कमोडिटी बजार सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन।
- बीमासम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन।
- संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा राजस्व र प्राकृतिक स्रोत उपयोग वा लाभको बाँडफाँट सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र कार्यान्वयन।
- राजस्व चुहावट नियन्त्रण।
- सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण सम्बन्धी कार्य
- महालेखा परीक्षकको कार्यालय।
- राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग।
- महालेखा नियन्त्रकको कार्यालय।
- सरकारी स्वामित्वमा रहेका संस्थानको नियमन, नियन्त्रण, समन्वय र निर्देशन तथा तलब, भत्ता, बोनस, लगानी र लाभांश सम्बन्धी नीति निर्धारण।

- राजस्व र आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी तालीम, अध्ययन र अनुसन्धान।
- निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष।
- कर्मचारी सञ्चय कोष।
- नागरिक लगानी कोष।
- अवकाश कोष।
- सार्वजनिक संस्थानहरू र निजीकरणसम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, अनुगमन र नियमन।
- मन्त्रालयसम्बन्धी सार्वजनिक संस्थान, प्राधिकरण, समिति, प्रतिष्ठान, कम्पनी आदिको सञ्चालन र नियमन।
- नेपाल लेखा परीक्षण सेवाको सञ्चालन।

अनुसूची ११

नेपाल सरकार

अर्थ मन्त्रालयको संगठन संरचना

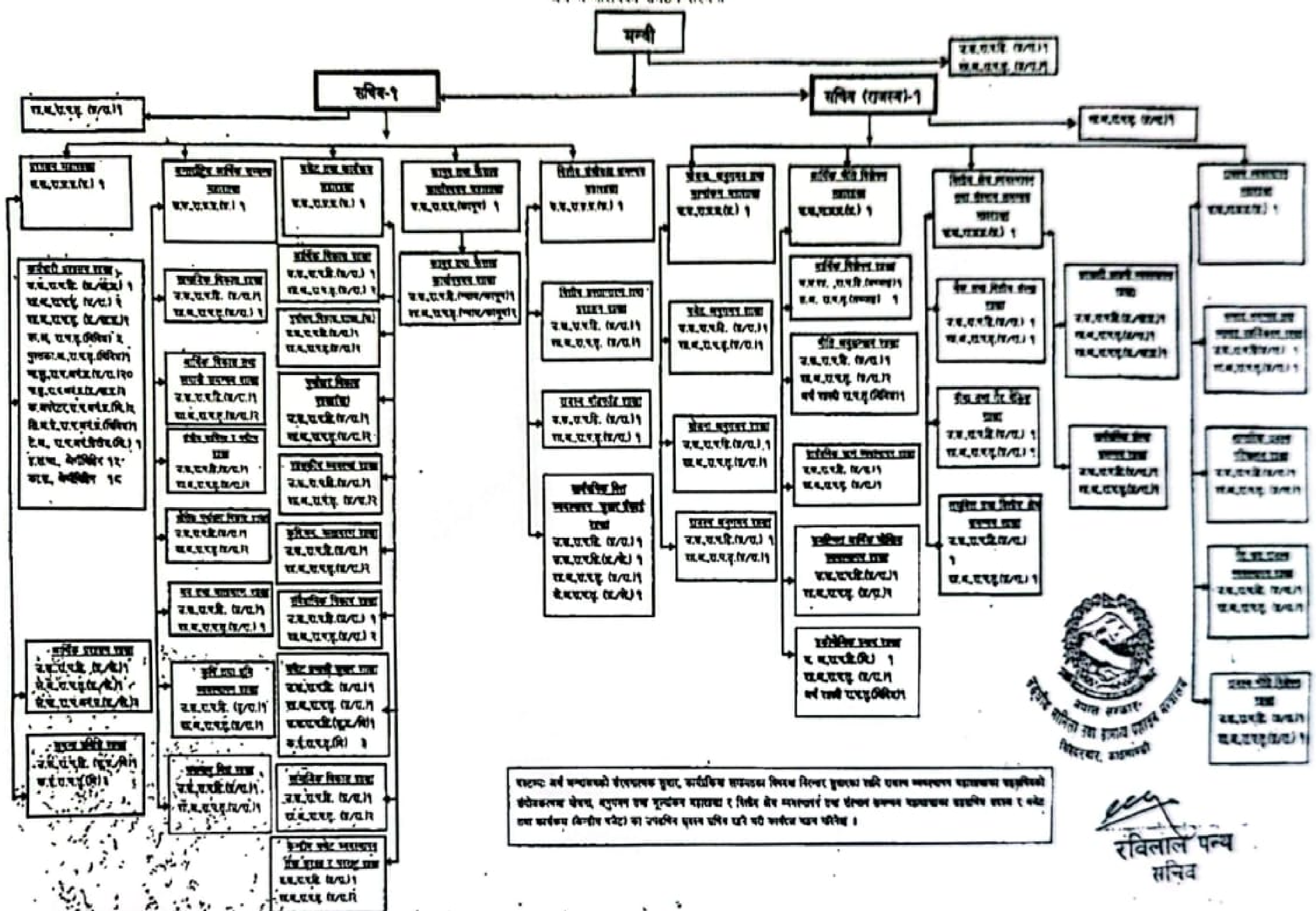

CS Scanned with CamScanner

१.

३. अर्थ मन्त्रालयसँग सम्बन्धित ऐन, नियम, कार्यविधि, निर्देशिका एवम् मापदण्डको विवरणः

अर्थ मन्त्रालयको जिम्मेवारीमा रहेका कार्यहरू सम्पादन गर्ने सिलसिलामा मन्त्रालय र अन्र्तगतका निकायहरूले निम्नानुसारका कानूनको प्रयोग तथा पालना गर्नेछन्।

ऐनहरू

- सामयिक कर असुल ऐन, २०१२
- निकासी पैठारी नियन्त्रण ऐन, २०१३
- कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन,२०१९
- विदेशी विनिमय (नियमित) गर्ने ऐन, २०१९
- मदिरा ऐन, २०३१
- राजस्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१
- नागरिक लगानी कोष ऐन,२०४७
- सार्वजनिक प्रतिष्ठान (सरकारी लगानी) व्यवस्थापन ऐन, २०५०
- मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन,२०५२
- अन्तर्राष्ट्रिय वित्तीय कारोवार ऐन,२०५४
- वित्तीय मध्यस्थताको काम गर्ने संस्था सम्बन्धी ऐन, २०५५
- आयकर ऐन, २०५८
- अन्तःशुल्क ऐन, २०५८
- नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८
- बैंक तथा वित्तीय संस्थाको ऋण असुली ऐन, २०५८
- धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३
- सुरक्षित कारोबार ऐन, २०६३
- दामासाही ऐन, २०६३
- भन्सार ऐन, २०६४
- बैंकिङ्ग कसुर तथा सजाय ऐन, २०६४
- बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३
- निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष ऐन, २०७३
- राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४
- वस्तु विनिमय बजार सम्बन्धी ऐन,२०७४
- अन्तरसरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४
- योगदानमा आधारित निवृत्तभरण कोष ऐन, २०७५
- लेखापरीक्षण ऐन, २०७५
- भुक्तानी तथा फछ्र्यौट ऐन,२०७५
- आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६
- सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन ऐन,२०७९

- बीमा ऐन,२०७९
- सार्वजनिक प्रतिष्ठान (सरकारी लगानी) व्यवस्थापन ऐन, २०५०
- भन्सार महसुल ऐन, २०८१
- सम्पत्ति शुद्धिकरण (मनी लाउण्डरिङ्ग) निवारण ऐन, २०६४
- राजस्व चुहावट (अनुसन्धान तथा नियन्त्रण) ऐन, २०५२
- विदेशी विनिमय नियन्त्रण ऐन, २०१९
- सालबसाली ऐनहरू (आर्थिक ऐन, विनियोजन ऐन, राष्ट्रिय ऋण उठाउने ऐन)

नियमावलीहरू

- मदिरा नियमावली,२०३३
- मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३
- बैंक तथा वित्तीय संस्थाको ऋण असुली नियमावली, २०५८
- आयकर नियमावली, २०५९
- अन्तःशुल्क नियमावली, २०५९
- धितोपत्र बजार सञ्चालन नियमावली, २०६४
- नेपाल धितोपत्र बोर्ड सम्बन्धी नियमावली, २०६४
- भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४
- भन्सार नियमावली, २०८३
- भन्सार महसुल नियमावली, २०८१
- धितोपत्र व्यवसायी (मर्चेन्ट बैंकर) नियमावली, २०६४
- धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल तथा धितोपत्र व्यापारी) नियमावली, २०६४
- नेपाल धितोपत्र बोर्ड आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी नियमावली, २०६६
- सामूहिक लगानी कोष नियमावली, २०६७
- धितोपत्रको केन्द्रीय निक्षेप सेवा नियमावली, २०६७
- सामूहिक लगानी कोष नियमावली, २०६७
- क्रेडिट रेटिङ्ग नियमावली, २०६८
- नेपाल धितोपत्र बोर्ड कर्मचारी सेवा शर्त नियमावली,२०६८
- धितोपत्र दर्ता तथा निष्काशन नियमावली, २०७३
- वस्तु विनियम बजार सम्बन्धी नियमावली, २०७४
- नेपाल धितोपत्र बोर्ड खरिद नियमावली, २०७४
- विशिष्टिकृत लगानी कोष नियमावली, २०७५
- हेजिङ्ग सम्बन्धी नियमावली, २०७५

- धितोपत्र सूचीकरण तथा कारोबार नियमावली, २०७५
- कर्जा सुरक्षण नियमावली,२०७५
- निक्षेप सुरक्षण नियमावली, २०७५
- योगदानमा आधारित निवृत्तभरण कोष नियमावली, २०७६
- आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व सम्बन्धी नियमावली, २०७७,
- धितोपत्र बजार सञ्चालन नियमावली, २०७९
- कर्मचारी संचयकोष नियमावली, २०८१
- सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउण्डरिङ्ग) नियमावली, २०८१
- रजस्व चुहावट (अनुसन्धान तथा नियन्त्रण) नियमावली, २०७०
- विदेशी विनिमय नियमित गर्ने नियमहरु, २०२०

निर्देशिकाहरू

- आयकर निर्देशिका, २०६६
- अन्तःशुल्क निर्देशिका, २०६८
- मूल्य अभिवृद्धि कर निर्देशिका, २०६९
- जग्गा तथा घर जग्गा निसर्गमा पुँजीगत लाभकर सम्बन्धी निर्देशिका, २०७२
- कार्य सञ्चालन निर्देशिका, २०८१(नवौं संस्करण)
- प्रदेश तथा स्थानीय तहको लागि लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट नमुना निर्देशिका, २०७७
- विद्युतीय भुक्तानी सम्बन्धी सेवाप्रदायक संस्थालाई आबद्ध गर्ने निर्देशिका, २०७७
- ढुवानी सेवामा मूल्य अभिवृद्धि कर कार्यान्वयन निर्देशिका, २०८०

कार्यविधिहरू

- आर्थिक पुनरुद्धार कोष (स्थापना र सञ्चालन) कार्यविधि, २०७२
- प्रदेश र स्थानीय तहको सञ्चित कोष सञ्चालन कार्यविधि,२०७४
- ग्रामीण स्वावलम्बन कर्जा कार्यविधि, २०७५
- सामूहिक जीवन बीमा सञ्चालन कार्यविधि, २०७५
- नव प्रवर्तन शुरुवाती पुँजी अनुदान कार्यविधि, २०७६
- सहुलियतपूर्ण कर्जाका लागि ब्याज अनुदान सम्बन्धी एकीकृत कार्यविधि, २०७६
- राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरूको सावधिक बीमा सम्बन्धी कार्यविधि,२०७६
- रक्सौल-अमलेखगञ्ज पेट्रोलियम पाइपलाइनमार्फत इन्धन ढुवानीका लागि भन्सार जाँचपास सम्बन्धी कार्यविधि, २०७६
- नवप्रवर्तन शुरुवाती पुँजी कर्जा प्रवाह कार्यविधि, २०७७
- व्यावसायिक निरन्तरता कर्जा प्रवाह कार्यविधि, २०७७

- वैदेशिक रोजगार सेवा शुल्क र वैदेशिक पर्यटन शुल्क सम्बन्धी कार्यविधि, २०८०
- विद्युतीय माध्यममार्फत मूल्य अभिवृद्धि कर फिर्ता सम्बन्धी कार्यविधि, २०८०
- सरकारी लगानी व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८२
- समपुरक अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि, २०८१
- विशेष अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि, २०८१

नीति, मापदण्ड

- घर जग्गा व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, २०७४
- अर्थ मन्त्रालय र अन्तर्गतका कर्मचारीहरूको आचारसंहिता, २०७५
- बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७५
- वैदेशिक सहायता परिचालन नीति, २०८२
- प्रदेश तथा स्थानीय तहमा अन्तर्राष्ट्रिय विकास सहायता परिचालन सम्बन्धी मापदण्ड, २०७६
- प्रदेश तथा स्थानीय तह बजेट कार्यान्वयन मार्गदर्शन, २०७६
- सार्वजनिक खर्चमा मितव्ययिता कायम गर्ने सम्बन्धी मापदण्ड, २०७८
- आयोजनाहरूको बहुवर्षीय ठेक्का सम्बन्धी मापदण्ड, २०८१

४. अर्थ मन्त्रालयले गर्ने कार्य र सेवाः

(क) माथि उल्लिखित कार्यक्षेत्र अन्तर्गतका नीतिगत कार्य र

(ख) मन्त्रालयको दैनिक प्रशासन सञ्चालन सम्बन्धी कार्य।

५. सचिवालय, महाशाखा, जिम्मेवार अधिकारी र टेलिफोन नम्बरः

क्र.सं.	सचिवालय, महाशाखा	जिम्मेवार अधिकारी	फोन नं.
१.	अर्थमन्त्री	डा.स्वर्णिम वाग्ले	४२११३९०
२.	सचिव	डा.घनश्याम उपाध्याय	४२११३३२
३.	प्रशासन महाशाखा	सहसचिव टंकप्रसाद पाण्डेय	४२११३००
४.	राजस्व व्यवस्थापन महाशाखा	सहसचिव उत्तर कुमार खत्री	४२११३१५
५.	बजेट तथा कार्यक्रम महाशाखा	सहसचिव डा. सुमन दाहाल	४२११८०१
६.	कानून तथा फैसला कार्यान्वयन महाशाखा	सहसचिव शंकर बहादुर के.सी	४२११८१३
७.	वित्तीय क्षेत्र व्यवस्थापन तथा संस्थान समन्वय महाशाखा	सहसचिव महेश आचार्य	४२११३७७
८.	आर्थिक नीति विश्लेषण महाशाखा	सहसचिव अमृत लम्साल	४२११३२६
९.	योजना, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन महाशाखा	सहसचिव अमृत लम्साल	४२००५३७
१०.	अन्तराष्ट्रिय आर्थिक सम्बन्ध महाशाखा	सहसचिव डा.धनिराम शर्मा	४२११३७१
११.	वित्तीय सङ्घीयता समन्वय महाशाखा	सहसचिव डा. सुमन दाहाल	४२११३१६

६. सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधिः

(क) सूचना दिँदा लिनुपर्ने शुल्क/दस्तुर

- सूचना मागको निवेदन दिँदा कुनै शुल्क वा दस्तुर लाग्दैन।
- सामान्य आकारको (आठ दशमलव तीन इञ्च चौडाई र एघार दशमलव सात इञ्च लम्बाईसम्म साइज भएको) कागजमा तयार गरिएको वा रहेको दश पृष्ठसम्मको सूचना निःशुल्क उपलब्ध गराइनेछ।
- दश पृष्ठ भन्दा धेरै सूचना दिँदा निम्न अनुसार शुल्क लिइनेछ।
- सामान्य आकारको (आठ दशमलव तीन इञ्च चौडाई र एघार दशमलव सात इञ्च लम्बाइसम्म आकार भएको) कागजमा तयार गरिएको वा रहेको दश पृष्ठभन्दा बढी सूचनाको लागि प्रति पृष्ठ पाँच रुपैंयाँ लाग्नेछ।
- माथि उल्लेख भए भन्दा ठूलो आकारको कागजमा तयार गरिएको वा रहेको सूचनाको लागि प्रति पृष्ठ दश रुपैयाँ दस्तुर लाग्नेछ। सुरुका दश पेज निःशुल्क दिनुपर्ने बाध्यता यसमा रहने छैन।
- डिस्केट, सिडी र अन्य यस्तै प्रकारका डिजिटल माध्यम र प्रविधिद्वारा प्रदान गरिने सूचनाको लागि प्रति डिस्केट, सिडी बापत पचास रुपैयाँ दस्तुर लाग्नेछ।
- कुनै सूचना तयार गर्दा माथि लेखिए भन्दा बढी खर्च लाग्ने भएमा वास्तविक लागतको आधारमा दस्तुर लिइनेछ।
- सार्वजनिक निकायमा रहेका कुनै लिखत, सामग्री वा सो निकायको काम कार्यवाही अध्ययन वा अवलोकन वा सार्वजनिक महत्वको निर्माण कार्य भइरहेको स्थलको भ्रमण वा अवलोकन आधा घण्टाभन्दा बढी समय गर्ने भएमा प्रतिघण्टा प्रतिव्यक्ति पचास रुपैयाँ दस्तुर लाग्नेछ। तर सार्वजनिक पुस्तकालय र सार्वजनिक रूपमा निःशुल्क उपलब्ध गराइएको स्थानको अवलोकन बापत दस्तुर लाग्ने छैन।
- प्रचलित कानुनमा सूचना माग गर्दा लाग्ने दस्तुरको सम्बन्धमा छुट्टै व्यवस्था भएकोमा भने सोही बमोजिम दस्तुर लाग्नेछ।
- मुल्य राखी बिक्री वितरण गर्ने मुद्रित वा कुनै पनि माध्यमको सूचना सामग्रीको दस्तुर त्यसमा अंकित वा निर्धारित मुल्य बमोजिम नै हुनेछ।
- अर्थ मन्त्रालयको उद्देश्य र कार्यक्षेत्र भित्रका कामकारवाहीको प्रवर्धनका लागि वितरण गरिने सूचना-सामग्रीमा शुल्क लाग्ने छैन।

(ख) सूचना उपलब्ध गराए बापत शुल्क/दस्तुर लिने तरिका

- सार्वजनिक निकायले सूचना दिँदा लिने दस्तुर बापतको रकम नगदै लिने वा कुनै खास बैङ्कमा रकम जम्मा गरी सोको भौचर पेस गर्न लगाउन सक्नेछ।

(ग) सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने अवधि

- सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ७ ले तोकेको अवधिभित्र निवेदन प्राप्त भएपछि सूचना अधिकारीले तत्काल उपलब्ध गराउन सकिने प्रकृतिको सूचना भए तत्काल

र तत्काल उपलब्ध गराउन नसकिने प्रकृतिको सूचना भए निवेदन प्राप्त भएको मितिले पन्ध्र दिनभित्र निवेदकलाई उपलब्ध गराइनेछ। कुनै व्यक्तिको जीउ ज्यानको सुरक्षासँग सम्बन्धित सूचना माग गरेको पाइएमा २४ घण्टाभित्र उपलब्ध गराइनेछ।

- अन्य विशेष ऐन नियममा अवधि तोकिएकोमा सोही बमोजिम हुनेछ।

७. निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारीः

(क) निर्णय प्रक्रिया सम्बन्धमाः

मन्त्रालयले उपलब्ध गराउने सेवा सम्बन्धमाः

- सरकारी निर्णय प्रक्रिया सरलीकरण निर्देशिका, २०६५ बमोजिम।

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ बमोजिम माग गरिने सूचना सम्बन्धमाः

- सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ७ बमोजिम।

निर्णय गर्ने अधिकारी सम्बन्धमाः

- मन्त्रीस्तरबाट
- सचिवस्तरबाट

८. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को बजेट

आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को नेपाल सरकारको कुल बजेट रु. १९ खर्ब ६४ अर्ब ११ करोड रहेकोमा चालु खर्च रु.११ खर्ब ८० अर्ब ९८ करोड अर्थात् ६०.०१ प्रतिशत, पुँजीगततर्फ रु.४ खर्ब ७ अर्ब ८९ करोड अर्थात् २०.८ प्रतिशत र वित्तीय व्यवस्थातर्फ रु.३ खर्ब ७५ अर्ब २४ करोड अर्थात् १९.१ प्रतिशत विनियोजन भएको छ।

८.१ सार्वजनिक खर्च व्यवस्थापन

(क)आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को असारमसान्तसम्मको चालु र पुँजीगत खर्चको गत आर्थिक वर्ष र यस आर्थिक वर्षको तुलनात्मक प्रगति विवरणः (संङ्घीय बजेट) (रकम रु. करोडमा)

शीर्षक	२०८२/८३ असार मसान्तसम्म			२०८१/८२ असार मसान्तसम्म			वृद्धि प्रतिशत
	विनियोजन	खर्च	खर्च प्रतिशत	विनियोजन	खर्च	खर्च प्रतिशत	
चालु	११८,०९८	१०४,३३३	८८.३४	११४,०६६	९५,६५९	८३.८६	९.०७
पुँजीगत	४०,७८९	१९,०८७	४६.७९	३५,२३५	२२,३९८	६३.५७	(१४.७८)
वित्तीय व्यवस्था	३७,५२४	३४,७३३	९२.५६	३६,७२८	३३,२६८	९०.५८	४.४०
जम्मा	१९६,४११	१५८,१५२	८०.५२	१८६,०३०	१५१,३२५	८१.३४	४.५१

क. चालुतर्फः गत आर्थिक वर्षको तुलनामा यस आर्थिक वर्षको सोही अवधिसम्ममा ९.०४ प्रतिशतले बढी खर्च भएको। **ख. पुँजिगततर्फः** गत आर्थिक वर्षको तुलनामा यस आर्थिक वर्षको सोही अवधिसम्ममा १४.७८ प्रतिशतले खर्च घटेको। **ग. वित्तीय व्यवस्थातर्फः** गत आर्थिक वर्षको साउन महिनादेखि असोज मसान्तसम्मको तुलनामा यस आर्थिक वर्षको सोही अवधिसम्ममा ४.४० प्रतिशतले खर्च बढेको। **समग्र कुल खर्च** गत आर्थिक वर्षको तुलनामा यस आर्थिक वर्षको सोही अवधिसम्ममा ४.५१ प्रतिशतले बढेको।

स्रोतः बजेट तथा कार्यक्रम महाशाखा

(ख) अर्थ मन्त्रालय र अन्तर्गत आ.व.२०८२/८३ को असार मसान्तसम्मको खर्चको विवरणः (रकम रु. लाखमा)

बजेट उपशीर्षक	२०८२/८३ को शुरु विनियोजन			२०८२/८३ को असार मसान्तसम्मको खर्च			२०८२/८३ को खर्च प्रतिशत		
	चालु	पुँजीगत	जम्मा	चालु	पुँजीगत	जम्मा	चालु	पुँजीगत	जम्मा
अर्थ मन्त्रालय	४७१६	८४३	५५५९	३८९५	२१९	४११४	८२.५९	२५.९५	७४.००
ऋण असुली पुनरावेदन न्यायधिकरण	२२८	३	२३१	२०५	३	२०८	८९.९७	९७.३३	९०.०७
ऋण असुली न्यायधिकरण	४०२	७	४०९	३६५	७	३७२	९०.७९	९७.१४	९०.९०
अन्तर्राष्ट्रीय संघ, संस्था सदस्यता शुल्क अनुदान विविध	५००३	०	५००३	६०३२	०	६०३२	१२०.५६	-	१२०.५६
साना किसान विकास बैंक (बित्तिय संस्था), विविध	८००	०	८००	८००	०	८००	९९.९६	-	९९.९६
लघु विमा सहयोग कार्यक्रम (पशु, बाली, स्वास्थ्य)	३५९४	०	३५९४	३७०५४	०	३७०५४	१०३१.०१	-	१०३१.०१
बजेट सुधार आयोजना	६९३	८३२	१५२५	१३	३	१६	१.९०	०.३९	१.०८
मिलिनियम च्यालेन्ज एकाउण्ट नेपाल	१३४४१	७१२३०	८४६७१	८७८४	७५३८८	८४१७३	६५.३६	१०५.८४	९९.४१
आर्थिक पुनरुत्थान, राहत तथा सहुलियत कार्यक्रम	२०९६४४	०	२०९६४४	९८०००	०	९८०००	४६.७५	-	४६.७५
सार्वजनिक वित्तीय व्यवस्थापन सुधार कार्यक्रम	५२२९	६५६८	११७९७	४५२	२९३	७४५	८.६४	४.४६	६.३१
उदय-आर्थिक विकासका लागि नवप्रवर्तन र लगानी कार्यक्रम	२५	०	२५	०	०	०	०.००	-	०.००

महालेखा नियन्त्रक कार्यालय	१३५५	१९२	१५४७	३४२५	१६०	३५८५	२५२.७४	८३.३८	२३१.७२
निवृत्तिभरण व्यवस्थापन कार्यालय	५७०	१४	५८४	४७७	३३	५१०	८३.७०	२३६.२१	८७.३५
कुमारी चोक तथा केन्द्रीय तहसिल कार्यालय	२४३	५	२४८	१५४	४	१५८	६३.२३	८८.२०	६३.७४
कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयहरु	८३६६	१४३६	९८०२	७६११	११६८	८७७९	९०.९७	८१.३७	८९.५६
सार्वजनिक वित्तीय व्यवस्थापन सुधार कार्यक्रम	०	०	०	०	०	०	-	०.००	०.००
सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापन तालिम केन्द्र	७४६	५२	७९८	६६४	२८	६९२	८९.०५	५३.२७	८६.७२
भन्सार बिभाग	१५७५	२८२५	४४००	१२७५	९७५	२२५०	८०.९४	३४.५३	५१.१४
भन्सार कार्यालयहरु	१०७४५	४८३	११२२८	१०८३४	६२१	११४५५	१००.८३	१२८.४६	१०२.०२
भन्सार सुधार कार्यक्रम	१३०७	४२५३	५५६०	३७५	२२०८	२५८३	२८.६९	५१.९२	४६.४६
आन्तरिक राजस्व विभाग	६९३९	२८९४	९८३३	२७२२	२५५	२९७७	३९.२२	८.८२	३०.२७
आन्तरिक राजस्व कार्यालयहरू	१९१७८	२६६७	२१८४५	१८५००	२१०६	२०६०६	९६.४६	७८.९७	९४.३३
सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन कार्यालय	६५७	२१०	८६७	३७८	२१	४००	५७.६१	१०.०८	४६.०९
जम्मा	**२९५४५६**	**९४५१४**	**३८९९७०**	**२०२०१४**	**८३४९४**	**२८५५०८**	**६८.३७**	**८८.३४**	**७३.२१**

स्रोतः बजेट तथा कार्यक्रम महाशाखा, २०८२

८.२ राजस्व परिचालनको अवस्थाः

(क) आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को वार्षिक राजस्व सङ्कलनको लक्ष्यको तुलनामा आ.व. २०८२।८३ को असारसम्मको राजस्व संकलन विवरण **(रकम रु. लाखमा)**

शीर्षक	आ..व (२०८२/८३) को लक्ष्य	आ.व (२०८२/८३) को सङ्कलन	आ.व (२०८१/८२) लक्ष्य	आ.व (२०८१/८२) को सङ्कलन	गत आ.वको तुलनामा वृद्धिदर %	लक्ष्यको तुलनामा सङ्कलन (२०८२/८३)
१ भन्सार महशुल	३०५५७०५	२४०७५८७	३०७३६२३	२३०९०५९	४.२७	७८.७९
२ मूल्य अभिबृद्धि कर	३९४५९५२	३७३७९०२	३८६५२००	३४१९३२५	९.३२	९४.७३
३ अन्तःशुल्क	२१३१५७७	१९१६६५१	१९४९६१६	१७५१६४७	९.४२	८९.९२
४ शिक्षा सेवा शुल्क र अन्य	५२३१३	६२८५७	४६५७६	४०५९०	५४.८६	१२०.१६
५ आयकर	४०७०२९२	३०८५८२५	३९०७०८१	२९७८१३३	३.६२	७५.८१
कर राजस्व जम्मा	१३२५५८३९	११२१०८२१	१२८४२०९६	१०४९८७५४	६.७८	८४.५७
६ अन्य राजस्व (गैरकर) जम्मा	१५४४१६१	१२०२३६५	१३५०९३४	१२८९४४८	-६.७५	७७.८७
कुल राजस्व	१४८०००००	१२४१३१८५	१४१९३०३०	११७८८२०१	५.३	८३.८७
७ विविध प्राप्ति		८०७०९		१७३६९६		
जम्मा राजस्व/प्राप्ति	१४८०००००	१२४९३८९५	१४१९३०३०	११९६१८९८	४.४५	८४.४२

स्रोतः राजस्व व्यवस्थापन महाशाखा/आन्तरिक राजस्व विभाग,२०८२

(ख) करदाता दर्ता संख्या सम्वन्धी विवरण: **(Active Only)**

क.सं.	दर्ताको प्रकार	आ.व.२०८१/८२ अषाढ मसान्तसम्म (Only Active)	आ.व. २०८२/८३ को साउन देखि असार मसान्तसम्मको थप	जम्मा करदाता संख्या
१	Business PAN	२०,६०७५८	११४३३४	२१७४९९२
२	Personal PAN	४९०२७२२	७९३९८६	५६९६७०८
३	W-PAN	३५,८७०	३२९४	३९१६४
	जम्मा दर्ता	**६९९९३५०**	**९११६१४**	**७९१०८६४**
३	VAT	३,५१७३५	२६५३३	३७८२६८
४	EXCISE	१,२४९९७	७६७५	१३२६७२

स्रोतः राजस्व व्यवस्थापन महाशाखा/आन्तरिक राजस्व विभाग,२०८२

८.३ अन्तर्राष्ट्रिय विकास सहायता परिचालनः आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को असारमहिनाको जम्मा अन्तर्राष्ट्रिय आर्थिक सहायता परिचालन (वैदेशिक ऋण तथा अनुदान प्राप्ति) को विवरणः

क. वैदेशिक सहायता प्राप्तिको विवरण **(रकम रु. लाखमा)**

विवरण	बार्षिक लक्ष्य रु.	असार महिनासम्मको कूल रु.	प्राप्ति प्रतिशत
ऋण प्राप्ति	२३३६६३१	१०९४६९३	४६.८५%
अनुदान प्राप्ति	५३४४६९	२१६१२७	४०.४४%
कुल सहायता प्राप्ति	२८७११००	१३१०८२०	४५.६६%

ख. प्रतिवद्धताको विवरण

आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को कुल प्रतिवद्धताः १ खर्ब ६१ अर्ब ४६ करोड

आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को कुल प्रतिवद्धताः			**रकम रु. दश लाख मा**
	ऋण	अनुदान	जम्मा
द्विपक्षीय	३७०६०	२१७७४.३७	५८८३४.३७
बहुपक्षीय	८७२७३.४७	१५३५५.४८	१०२६२८.९५
जम्मा	१२४३३३.४७	३७१२९.८५	१६१४६३.३२

स्रोतः अन्तराष्ट्रिय आर्थिक सम्वन्ध महाशाखा, २०८२

८.४ मुलुकको समग्र आर्थिक स्थितिः

क.आर्थिक परिसूचक सम्बन्धी विवरणः

क.सं.	शीर्षक	जेठ मसान्तसम्म		वृद्धिदर (प्रतिशतमा)	कैफियत
		२०८१/८२	२०८२/८३		
१.	शोधानान्तर स्थिति (रु. करोडमा)	४९१४४	९२६०६	८८.४४	बचत/बढेको
२.	चालु खाताको स्थिति (रु. करोडमा)	३२१७४	८०२०६	१४९.२९	
३.	विदेशी विनिमय सञ्चिति (रु. करोडमा)	२५६९३८	३७५५६४	४६.१७	बढेको
	विदेशी मुद्रा सञ्चिति पर्याप्तता (वस्तु तथा सेवाको आयात धान्ने क्षमता, महिनामा)	१४.७	१९.१	२९.९३	
४.	उपभोक्ता मुद्रास्फीति-जेठ महिना (वार्षिक विन्दुगत आधारमा)-प्रतिशतमा	२.७२	५.२२	२.५ प्रतिशत बिन्दुले बढेको	बढेको
	औसत उपभोक्ता मुद्रास्फीति (११ महिनाको औसत) प्रतिशतमा	४.२४	२.८९	१.३५ प्रतिशत बिन्दुले घटेको	सुधार भएको
५.	बैंक तथा वित्तिय संस्थाको संख्या	१०७	१०६	-०.९३	मर्जर नीतिको कारण घटेको
	बैंक तथा वित्तिय संस्थाको शाखा संख्या (लघुवित्त वित्तीय संस्थासमेत)	११५१९	११३४४	-१.५२	
६.	विप्रेषण आप्रवाह (रु. करोडमा)	१५३२९३	२१२०८०	३८.३५	बढेको
७.	वाणिज्य बैंकको औषत आधार व्याजदर (प्रतिशत)	६.०९	४.८८	१.२१ प्रतिशत बिन्दुले घटेको	घटेको

स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैङ्क, २०८३

- आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को जेठ मसान्तसम्ममा कुल विदेशी विनिमय सञ्चिति रु.३७५५ अर्ब ६४ करोड रहेको छ। अमेरिकी डलरमा उक्त सञ्चिति २४ अर्ब ६८ करोड पुगेको छ । यस्तो सञ्चिति १९.१ महिनाको वस्तु तथा सेवा आयात धान्न पर्याप्त छ ।
- आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को जेठ मसान्तसम्ममा चालु खाता रु.८०२ अर्ब ६ करोड र शोधनान्तर रु.९२६ अर्ब ६ करोड बचतमा रहेको छ ।
- आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को जेठ मसान्तसम्ममा विप्रेषण आप्रवाह नेपाली रुपैयाँमा ३८.२ प्रतिशतले र अमेरिकी डलरमा २९.६ प्रतिशतले बढेको छ । चालु आर्थिक वर्षको जेठ महिनाको विप्रेषण आप्रवाह रु.२०३ अर्ब ८९ करोड रहेको छ ।
- आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को जेठ मसान्तसम्ममा शोधानान्तर स्थिति र चालु खाता दुबै बचतमा रहेका छन्।
- उपभोक्ता मुद्रास्फीतिको लक्ष्य ५.५ प्रतिशत रहेकोमा वाञ्छित सीमाभित्रै रहेको।

सार्वजनिक ऋण दायित्वको अवस्था

आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को सुरुमा कुल सार्वजनिक ऋण रु. २६ खर्ब ७४ अर्ब ०४ करोड रहेकोमा असार मसान्तसम्ममा विनिमय दरमा भएको नोक्सानी सहित रु. ३ खर्ब ८५ करोड थप वृद्धि भई कुल सार्वजनिक ऋण दायित्व रु. २९ खर्ब ७४ अर्ब ९० करोड पुगेको छ। जुन कुल गार्हस्थ उत्पादनको ४५.०७ प्रतिशत हुन आउँछ। कुल सार्वजनिक ऋणमा असार मसान्तसम्ममा वैदेशिक ऋणको हिस्सा ५३.७६ प्रतिशत तथा आन्तरिक ऋणको हिस्सा ४६.२३ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका १ः सार्वजनिक ऋणको दायित्व स्थिति रु. करोडमा

सि.नं.	ऋणको विवरण	सुरु मौज्दात (२०८२ श्रावण १)	२०८२/८३ को असार मसान्तसम्मको प्राप्ति	२०८२/८३ को असार मसान्तसम्मको भुक्तानी (व्याज बाहेक)	विनिमय नाफा/नोक्सान	जम्मा तिर्न बाँकी ऋण	कुल गार्हस्थ उत्पादनको अनुपातमा ऋण % (प्रतिशत)
	जम्मा ऋण दायित्व	२६७,४०४.७७	४४,७१६.८८	३१,३३१.७५	(१६,७००.२५)	२९७,४९०.१५	४५.०७
१	आन्तरिक ऋण दायित्व	१२६,८२२.४१	३५,८६६.६९	२५,१४७.५२	०.००	१३७,५४१.५८	२०.८४
२	वाह्य ऋण दायित्व	१४०,५८२.३६	८,८५०.१९	६,१८४.२३	(१६,७००.२५)	१५९,९४८.५७	२४.२३

* IMF Value Adjustment को दायित्व रकम रू. ९१ करोड ३९ लाख समेत आन्तरिक ऋण भुक्तानीमा समावेश गरिएको।

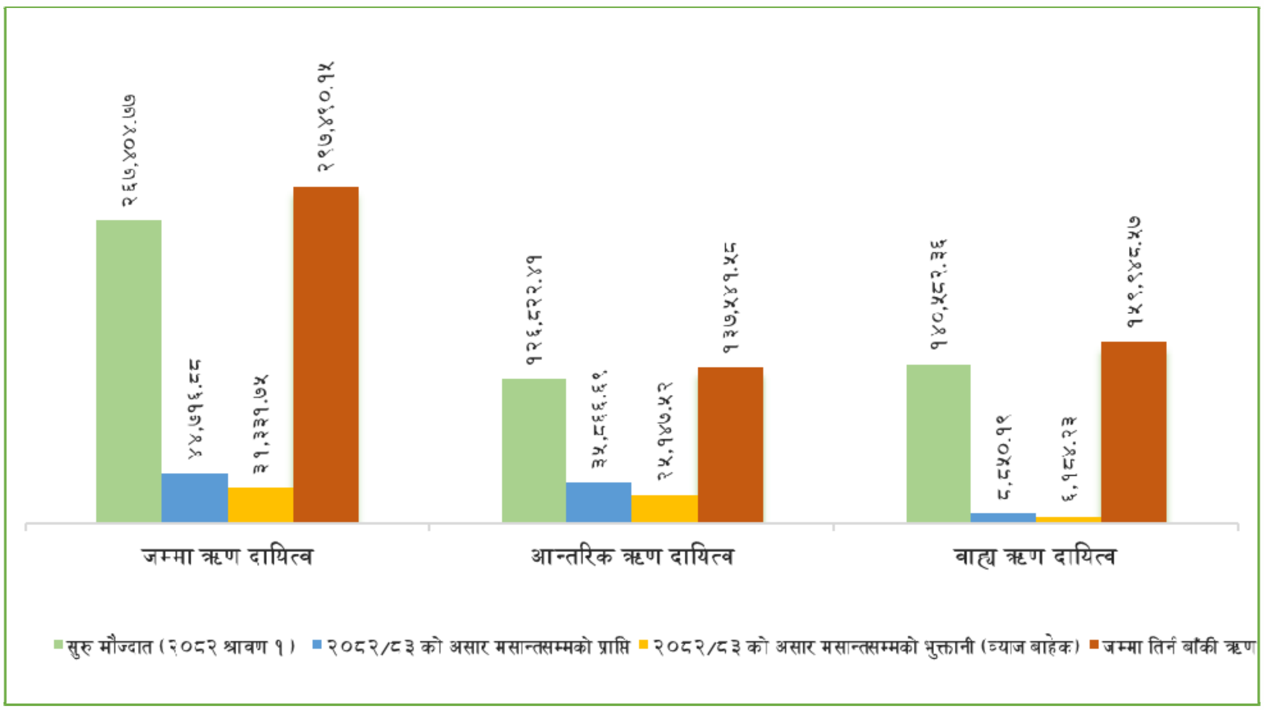

ख. सार्वजनिक ऋण परिचालनको वार्षिक लक्ष्य र प्राप्ति

आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा जम्मा रु ५ खर्ब ९५ अर्ब ६६ करोड सार्वजनिक ऋण परिचालन गर्ने लक्ष्य राखिएकोमा असार मसान्तसम्ममा रु. ४ खर्ब ४७ अर्ब १८ करोड ऋण प्राप्ति भएको छ। वार्षिक लक्ष्यको तुलनामा कुल सार्वजनिक ऋण प्राप्ति ७५.०७ प्रतिशत रहेको छ। जसमध्ये आन्तरिक

र बाह्य ऋण प्राप्तिको प्रगति क्रमश ९९.०८ र ३७.८८ प्रतिशत रहेको छ। कुल सार्वजनिक ऋण प्राप्ति मध्ये आन्तरिक र बाह्य ऋणको हिस्सा क्रमशः ८०.२१ र १९.७९ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका २: सार्वजनिक ऋण परिचालनको वार्षिक लक्ष्य र प्राप्ति स्थिति रु. करोडमा

सि.नं.	ऋणको विवरण	२०८२/८३ को वार्षिक लक्ष्य	२०८२/८३ को असार मसान्त सम्मको प्राप्ति	प्राप्ति गर्न बाँकी	लक्ष्यको आधारमा प्राप्ति प्रतिशत	प्राप्तिमा आन्तरिक ऋण र बाह्य ऋणको हिस्सा
	जम्मा सार्वजनिक ऋण	५९,५६६.३१	४४,७१६.८८	१४,८४९.४३	७५.०७	१००.००
१	आन्तरिक ऋण	३६,२००.००	३५,८६६.६९	३३३.३१	९९.०८	८०.२१
२	वाह्य ऋण	२३,३६६.३१	८,८५०.१९	१४,५१६.१२	३७.८८	१९.७९

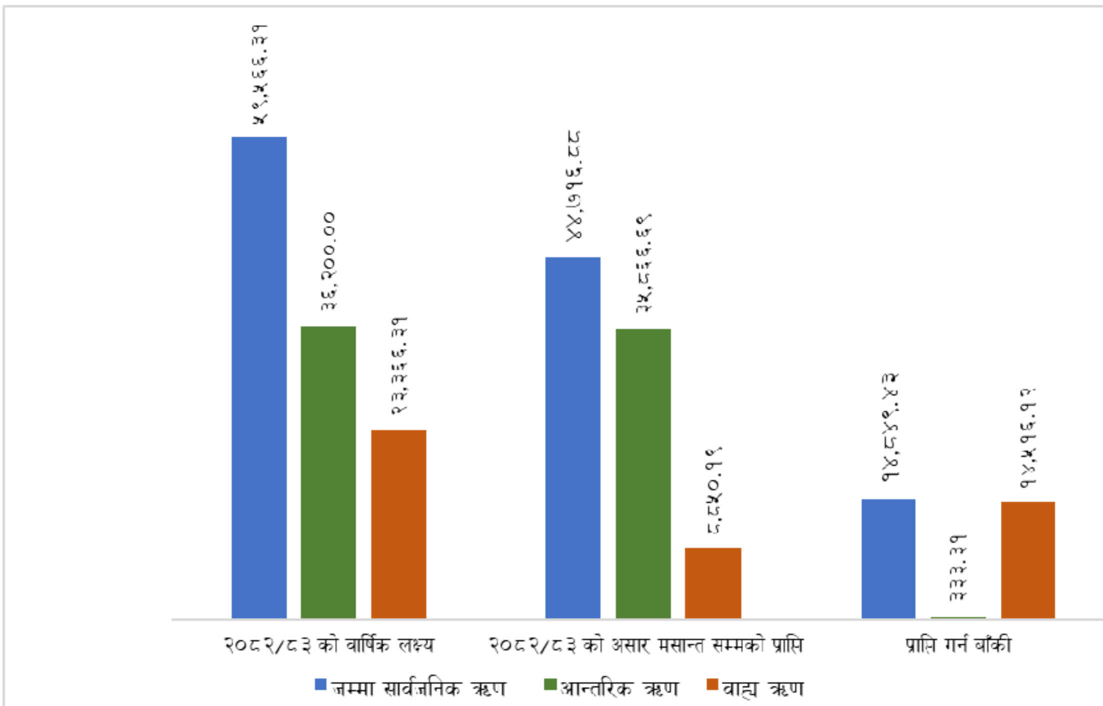

ग. आ.व. २०८२/८३ को चौथो त्रैयमासमा सार्वजनिक ऋणको प्राप्ति र भुक्तानीको मासिक विवरण

(रु. करोडमा)

सि.नं.	ऋण सेवा स्थिति	वैशाख	जेष्ठ	असार	जम्मा
१	आन्तरिक ऋण भुक्तानी	२,६८१.५०	४,९०२.३६	२,६७२.०७	१०,२५५.९३
१.१	सावाँ भुक्तानी	२,१८९.००	४,३९४.२०	२,०९५.३९	८,६७८.५९
१.२	व्याज भुक्तानी	४९२.५०	५०८.१६	५७६.६८	१,५७७.३४
२	वाह्य ऋण भुक्तानी	७२६.३३	१,०२०.१६	७७५.९०	२,५२२.३९
२.१	सावाँ भुक्तानी	५८६.९७	८५८.९२	६९९.३३	२,१४५.२२
२.२	व्याज भुक्तानी	१३९.३६	१६१.२४	७६.५७	३७७.१७

३	ऋण प्राप्ती	१,८३९.४४	५,३०७.०९	२,६३८.५१	९,७८५.०४
३.१	आन्तरिक ऋण प्राप्ति	१,५००.००	४,०००.००	२,०००.००	७,५००.००
३.२	वाह्य ऋण प्राप्ति	३३९.४४	१,३०७.०९	६३८.५१	२,२८५.०४

द्रष्टव्यः

१. वैदेशिक ऋण प्राप्ति तर्फ प्राप्त भैसकेको Disbursement Letter को आधारमा अभिलेख राखिएकोले प्रतिवेदन पश्चात प्राप्त हुने Disbursement Letter को अभिलेख प्रविष्ट गर्दा प्रतिवेदन गरिएको मासिक बाह्य ऋण प्राप्ति फरक पर्न सक्नेछ।(२०२६ जुलाई २० सम्ममा दातृ निकायले कार्यालयमा पठाएको Disbursement प्रतिवेदन अनुसारको विवरण समावेश गरिएको, सोही आ.व. अवधिको विवरण वार्षिक प्रतिवेदन तयार हुँदासम्म प्राप्त भएमा समेत वार्षिक प्रतिवेदनमा समावेश हुने।)

२. सम्वत् २०८३ वैशाख १५ गते राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयबाट प्रकाशित आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को राष्ट्रिय लेखा सम्बन्धी वार्षिक तथ्याङ्कमा गणना गरिएको कुल गार्हस्थ उत्पादनलाई तुलनाको आधार लिइएको छ।

घ. आ.व. २०८२/८३ को वैशाख, जेठ र असार महिनाको जम्मा आन्तरिक ऋण परिचालनको अवस्था

सि.नं.	जम्मा आन्तरिक ऋण परिचालनको अवस्था
१.	वैशाख मसान्तसम्म रु. २ खर्ब ९८ अर्ब आन्तरिक ऋण परिचालन भएको ।
२.	जेठ मसान्तसम्म रु. ३ खर्ब ३८ अर्ब आन्तरिक ऋण परिचालन भएको ।
३.	असार मसान्तसम्म रु. ३ खर्ब ५८ अर्ब आन्तरिक ऋण परिचालन भएको ।

८.५ आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को बैशाख देखि असारमसान्तसम्म सम्पादित प्रमुख तथा उल्लेखनीय कार्यहरूः

क. बजेट तथा कार्यक्रम महाशाखाबाट सम्पादन भएका मुख्य कार्यहरुः

- पुंजीगत खर्चको प्रभावकारिता अभिवृद्धिका लागि आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम १३१ मा संशोधन गरी पुँजीगत रकमको रकमान्तर गर्ने अधिकार सम्बन्धित लेखा उत्तरदायी अधिकृतलाई प्रदान गरिएको।
- आर्थिक वर्ष २०८३/८४ को बजेट तर्जुमा गरी संघीय संसदमा पेश गरिएको।
- आर्थिक वर्ष २०८३/८४ को राष्ट्र ऋण उठाउने विधेयक, २०८३ संघीय संसदमा पेश गरिएको।
- विभिन्न मन्त्रालय तथा निकायहरूबाट माग भए अनुसार थप बजेट व्यवस्थापन गरी बजेट कार्यान्वयनमा सहजीकरण गरिएको।

ख. राजस्व व्यवस्थापन महाशाखाबाट सम्पादन भएका मुख्य कार्यहरुः

- आर्थिक ऐन २०८३ तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको।
- करदाता प्रोत्साहन उपहार कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०८३ तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको ।
- विद्युत सेवामा मूल्य अभिवृद्धि कर अशुल गर्ने निर्देशिका, २०८३ तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको।
- नेपाल र संयुक्त अरब इमिरेट्स (UAE) वीच दोहोरो कर मुक्ति सम्झौता (DTAA) का लागि वार्ता टोली गठन तथा कार्यदिश प्रदान गरिएको।
- आर्थिक ऐन, २०८३ वमोजिमका छुट कार्यान्वयन सम्वन्धी स्वीकृत निवेदनका फारामहरु तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिएको।

- आन्तरिक राजस्व विभागको कार्य सञ्चालन सेवा प्रवाह निर्देशिका, २०८३ स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको ।
- भन्सार नियमावली, २०८३ तर्जुमा भई कार्यान्वयनमा आएको।
- Temporary Import of Vehicle (TIV) Module को विकास र NNSW प्रणालीमा आवद्ध गरी २०८३।०१।१६ गते देखि लागु गरिएको।
- राजस्व छुटको प्रभाव अध्ययन प्रतिवेदन, २०८३ पेश भएको।
- SASEC MOU मा हस्ताक्षर गर्न स्वीकृतिको लागि अर्थ मन्त्रालय मार्फत नेपाल सरकार, मन्त्रिपरिषदमा पठाइएको।
- वीरगञ्ज र नेपालगञ्ज भन्सार कार्यालयमा सम्पन्न Time Release Study (TRS) को प्रतिवेदन तयार गरिएको ।
- सातौ भन्सार सुधार योजना मिति २०८३/०३/३१ मा स्वीकृत (मा. मन्त्रीस्तर) भई कार्यान्वनयमा आएको ।

ग. कानुन तथा फैसला कार्यान्वयन महाशाखाबाट सम्पादन भएका प्रमुख कार्यहरु :

१. कानूनी लिखतहरुको तर्जुमा, सहमति, स्वीकृती तथा दर्ता सम्बन्धी कार्यः

- भुक्तानी तथा फस्र्यौट (पहिलो संशोधन) ऐन, २०८२ को मस्यौदा तर्जुमा सहमतिका लागि मिति २०८३।०१।०७ मा कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय पठाइएको।
- समपुरक अनुदान सम्बन्धी (पहिलो संशोधन) कार्यविधि, २०८३ को मस्यौदा तर्जुमा सहमतिका लागि मिति २०८३।०१।१४ मा कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय पठाइएको।
- विशेष अनुदान सम्बन्धी (पहिलो संशोधन) कार्यविधि, २०८३ को मस्यौदा तर्जुमा सहमतिका लागि मिति २०८३।०१।१४ मा कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय पठाइएको।
- नेपाल राष्ट्र बैङ्क ऐन, २०५८ लाई संशोधन गर्न बनेको विधेयकको मिति २०८३/०१/१५ गते मन्त्रिपरिषद्मा प्रस्ताव पठाइएको।
- सम्पत्ति शुद्धिकरण (मनी लाउण्डरिङ्ग) निवारण ऐन, २०६४ लाई संशोधन गर्न बनेको अध्यादेश नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) को मिति २०८३/०१/१४ को निर्णयबाट सिफारिस भई सम्माननीय राष्ट्रपतिबाट मिति २०८३/०१/१८ मा जारी भई मिति २०८३/०१/२५ गते सङ्घीय संसदमा दर्ता गरिएको।
- समपुरक अनुदान सम्बन्धी (दोस्रो संशोधन) कार्यविधि, २०८३ मिति २०८३/०१/१८ गते स्वीकृत।
- विशेष अनुदान सम्बन्धी (दोस्रो संशोधन) कार्यविधि, २०८३ मिति २०८३/०१/१८ गते स्वीकृत।
- भन्सार नियमावली, २०८३ मन्त्रिपरिषद्बाट स्वीकृत भई मिति २०८३/०१/२१ गतेको नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित भएको।
- नागरिक लगानी कोष (तेस्रो संशोधन) ऐन, २०८३ को मस्यौदामा तर्जुमा सहमतिका लागि मिति २०८३।०२।०६ मा कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयमा पठाइएको।
- अर्थ सम्बन्धी केही नेपाल ऐनलाई संशोधन गर्ने ऐन, २०८३ को मस्यौदामा तर्जुमा सहमतिका लागि मिति २०८३।०२।२६ मा कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयमा पठाइएको।
- नेपाल राष्ट्र बैङ्क ऐन, २०५८ लाई संशोधन गर्न बनेको विधेयक सङ्घीय संसदमा मिति २०८३।०२।०८ गते दर्ता गरिएको।
- भुक्तानी तथा फस्र्यौट ऐन, २०७५ लाई संशोधन गर्न बनेको विधेयक नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) मा मिति २०८३/०२/०७ गते प्रस्ताव पेश भएको।

- नेपाल सरकारको अर्थसम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको विधेयक, आर्थिक वर्ष २०८३/८४ को सेवा र कार्यको लागि सङ्घीय सञ्चित कोषबाट केही रकम विनियोजन र खर्च गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक, राष्ट्र ऋण उठाउने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक मिति २०८३।२।१५ मा सङ्घीय संसदमा दर्ता गरिएको।
- मदिरा (पाँचौं संशोधन) नियमहरु, २०८३, मूल्य अभिवृद्धि कर (अट्ठाइसौं संशोधन) नियमावली, २०८३, आयकर (सत्रौं संशोधन) नियमावली, २०८३, अन्तःशुल्क (अट्ठाइसौं संशोधन) नियमावली, २०८३, भन्सार महसुल (दोस्रो संशोधन) नियमावली, २०८३ र भन्सार (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०८३ को मस्यौदा मिति २०८३।२।१५ मा नेपाल सरकार, मन्त्रिपरिषद्बाट स्वीकृत भएपश्चात सोही मितिमा अतिरिक्ताङ्क गरी नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरिएको।
- सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउन्डरिङ) निवारण (तेस्रो संशोधन) विधेयक, २०८३ मिति २०८३।०३।०५ मा सङ्घीय संसदमा दर्ता गरिएको।
- अर्थ सम्बन्धी केही नेपाल कानूनलाई संशोधन र खारेज गर्न बनेको विधेयक, सङ्घीय संसदमा मिति २०८३।०३।२३ गते दर्ता गरिएको।
- नागरिक लगानी कोष ऐन, २०४७ लाई संशोधन गर्न बनेको विधेयक सङ्घीय संसदमा पेश गर्ने प्रयोजनको लागि स्वीकृति प्रदान गर्न भनी मिति २०८३/०३/३१ मा नेपाल सरकार, मन्त्रिपरिषद्मा प्रस्ताव पेश गरिएको।
- सहुलियतपूर्ण कर्जाका लागि ब्याज अनुदान सम्बन्धी (पहिलो संशोधन) कार्यविधि, २०८३ दर्ता गर्ने प्रयोजनको लागि कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयमा मिति २०८३/०३/२९ गते पठाइएको।

२. राय/ परामर्श सम्बन्धी कार्य : विभिन्न २८ वटा मुख्य मुख्य विषयमा राय परामर्श दिइएको।

३. मुद्दाहरुको लिखित जवाफ तयारी, दर्ता र प्रतिरक्षा सम्बन्धी कार्यः देहायका ८ वटा रिट निवेदनहरुको लिखित जवाफ तयार गरी सम्बन्धित अदालतमा दर्ता गरिएकोः-

- रिट निवेदक नारायणी पन्थी र विपक्षी अर्थ मन्त्रालय समेत भएको रिट नं. ०८२-WO-११२२ को अदालतको अवहेलना।
- रिट निवेदक लेखनाथ अधिकारी समेत र विपक्षी अर्थ मन्त्रालय समेत भएको रिट नं. ०८२-WO-१०५८ को उत्प्रेषण/परमादेश समेत।
- रिट निवेदक लिला क्षेत्री जि.सी. समेत र विपक्षी अर्थ मन्त्रालय समेत भएको रिट नं. ०८२-WO-११४७ को उत्प्रेषण/परमादेश समेत।
- रिट निवेदक रेखा सुजी र विपक्षी अर्थ मन्त्रालय समेत भएको रिट नं. ०८२-WO-१०४१ को उत्प्रेषण/परमादेश समेत।
- रिट निवेदक भेषराज लुईटेल र विपक्षी अर्थ मन्त्रालय समेत भएको रिट नं. ०८२-WO-१०१६ को उत्प्रेषण/परमादेश समेत।
- रिट निवेदक अजय अग्रवाल र विपक्षी अर्थ मन्त्रालय समेत भएको रिट नं. ०८२-WO-१०७१ को उत्प्रेषण/परमादेश समेत।
- रिट निवेदक स्वर्णकार र विपक्षी अर्थ मन्त्रालय समेत भएको रिट नं. ०८२-WO-११०० को उत्प्रेषण/परमादेश समेत।
- रिट निवेदक महेशराज पाण्डेय प्रोडक्सन र विपक्षी अर्थ मन्त्रालय समेत भएको रिट नं. ०८१-WO-२९१३ को मुद्दा दोहोऱ्याई हरी पाउँ भन्ने निवेदन दर्ता तथा प्रतिरक्षा सम्बन्धमा।

- रिट निवेदक अमितेश पण्डित र विपक्षी अर्थ मन्त्रालय समेत भएको रिट नं. ०८२-WO-१२०५ को को उत्प्रेषण/परमादेश समेत।
- रिट निवेदक कृष्ण कुमार राई र विपक्षी अर्थ मन्त्रालय समेत भएको रिट नं. ०८२-WO-१२४६ को उत्प्रेषण/परमादेश समेत।
- रिट निवेदक हरिशचन्द्र देवकोटा र विपक्षी अर्थ मन्त्रालय समेत भएको रिट नं. ०८२-WO-१३३७ को उत्प्रेषण/परमादेश समेत।
- रिट निवेदक दुर्गा प्रसाद खनाल समेत र विपक्षी अर्थ मन्त्रालय समेत भएको रिट नं. ०८२-WO-१४१८ को उत्प्रेषण/परमादेश समेत।
- रिट निवेदक संगीता स्थापित र विपक्षी अर्थ मन्त्रालय समेत भएको रिट नं. ०८२-WO-१८४६ को उत्प्रेषण/परमादेश समेत।
- रिट निवेदक सूर्य कुमारी आले मगर समेत र विपक्षी अर्थ मन्त्रालय समेत भएको रिट नं. ०८२-AC-०२०० को उत्प्रेषण/परमादेश समेत।
- रिट निवेदक लोकनाथ घिमिरे र विपक्षी अर्थ मन्त्रालय समेत भएको रिट नं. ०८२-WO-१२५९ को उत्प्रेषण समेत।
- रिट निवेदक खिला रेग्मी र विपक्षी अर्थ मन्त्रालय समेत भएको रिट नं. ०८२-WO-१३१५ को उत्प्रेषण समेत।
- रिट निवेदक मिथिला बिहारी हेजुदार र विपक्षी अर्थ मन्त्रालय समेत भएको रिट नं. ०८२-WO-१३१६ को उत्प्रेषण समेत।
- रिट निवेदक पदम बहादुर श्रेष्ठ र विपक्षी अर्थ मन्त्रालय समेत भएको रिट नं. ०८२-WO-१३१७ को उत्प्रेषण समेत।
- रिट निवेदक लोककुमार श्रेष्ठ र विपक्षी अर्थ मन्त्रालय समेत भएको रिट नं. ०८२-WO-१३१८ को उत्प्रेषण समेत।
- रिट निवेदक ज्ञान बहादुर दहाल र विपक्षी अर्थ मन्त्रालय समेत भएको रिट नं. ०८२-WO-१३१९ को उत्प्रेषण समेत।
- रिट निवेदक निलम कुमार परियार र विपक्षी अर्थ मन्त्रालय समेत भएको रिट नं. ०८२-WO-१२२० को उत्प्रेषण समेत।
- रिट निवेदक बिमला कुमारी नेपाल र विपक्षी अर्थ मन्त्रालय समेत भएको रिट नं. ०८२-WO-१२२१ को उत्प्रेषण समेत।
- रिट निवेदक ज्योति प्रसाद घिमिरे र विपक्षी अर्थ मन्त्रालय समेत भएको रिट नं. ०८२-WO-१२२२ को उत्प्रेषण समेत।
- रिट निवेदक बिनोद परियार र विपक्षी अर्थ मन्त्रालय समेत भएको रिट नं. ०८२-WO-१२२३ को उत्प्रेषण समेत।
- रिट निवेदक भेषराज लुइटेल र विपक्षी अर्थ मन्त्रालय समेत भएको रिट नं. ०८२-WO-१३२७ को उत्प्रेषण समेत।
- रिट निवेदक प्रकाशमणि शर्मा र विपक्षी अर्थ मन्त्रालय समेत भएको रिट नं. ०७५-WO-०९४६ को उत्प्रेषण समेत।
- रिट निवेदक अनुजा श्रेष्ठ र विपक्षी अर्थ मन्त्रालय समेत भएको रिट नं. ०८२-WO-१२६३ को उत्प्रेषण समेत।
- रिट निवेदक बद्री प्रसाद खतिवडा र विपक्षी अर्थ मन्त्रालय समेत भएको रिट नं. ०८२-WO-१२७८ को उत्प्रेषण समेत।

- रिट निवेदक अर्जुन अधिकारी समेत र विपक्षी अर्थ मन्त्रालय समेत भएको रिट नं. ०७८-WO-०३८३ को उत्प्रेषण समेतको मुद्दामा पुनरावलोकनको निवेदन सर्वोच्च अदातलमा दर्ता।
- रिट निवेदक पञ्च कुमार कडेल र विपक्षी अर्थ मन्त्रालय समेत भएको रिट नं. ०८२-WO-१३६२ को उत्प्रेषण समेत।
- रिट निवेदक टिका बहादुर भट्टराई र विपक्षी अर्थ मन्त्रालय समेत भएको रिट नं. ०८१-WO-१४३७ को उत्प्रेषण समेत।
- रिट निवेदक बिनोद देव पन्त र विपक्षी अर्थ मन्त्रालय समेत भएको रिट नं. ०७८-WO-१०४४ को उत्प्रेषण समेत।
- रिट निवेदक अनिल कुमार क्षेत्री र विपक्षी अर्थ मन्त्रालय समेत भएको रिट नं. ०८२-WO-१३२४ को उत्प्रेषण समेत।
- रिट निवेदक क्लासिक टेक प्रा.लि. र विपक्षी अर्थ मन्त्रालय समेत भएको रिट नं. ०८२-WO-१३७६ को उत्प्रेषण समेत।
- रिट निवेदक केशव प्रसाद भट्टराई र विपक्षी अर्थ मन्त्रालय समेत भएको रिट नं. ०८२-WO-२१८९ को उत्प्रेषण समेत।
- रिट निवेदक दिव्य कुमार झा र विपक्षी अर्थ मन्त्रालय समेत भएको रिट नं. ०८२-WO-१४९१ को उत्प्रेषण समेत।
- रिट निवेदक उमेश कुमार शाह र विपक्षी अर्थ मन्त्रालय समेत भएको रिट नं. ०८२-WO-१४४२ को उत्प्रेषण समेत।
- रिट निवेदक सरद ओझा र विपक्षी अर्थ मन्त्रालय समेत भएको रिट नं. ०८२-FN-०७१५ को उत्प्रेषण समेत।

४. राजपत्र सम्पादन र प्रकाशन सम्बन्धी कार्यः

(क) विभिन्न राजस्व छुट सम्बन्धी १६ वटा सूचना २०८३/०१/०३ गतेको नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित भएको।

(ख) अन्तःशुल्क अधिकृत तथा निजको अधिकार क्षेत्र तोक्ने सम्बन्धी सूचना २०८३/०१/०७ गतेको नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित भएको।

(ग) आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व (तेस्रो संशोधन) नियमावली, २०८३ सम्बन्धी सूचना २०८३/०१/०७ गतेको नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित भएको।

(घ) विभिन्न राजस्व छुट सम्बन्धी १३ वटा सूचना मिति २०८३/०१/३१ गतेको नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित भएको।

(ङ) सामयिक कर असुल ऐन, २०१२ को दफा ३ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी जारी गरिएको आदेशको मिति २०८३।२।१५ को नेपाल राजपत्रमा अतिरिक्तांक गरी सूचना प्रकाशन गरिएको।

(च) नेपालबाट बाहिर जाने र विदेशी मुलुकबाट नेपालभित्र आउने यात्रुले आफ्नो साथमा ल्याउन र लैजान पाउने निजी प्रयोगका वस्तु सम्बन्धी सूचना मिति २०८३।२।१५ को नेपाल राजपत्रमा अतिरिक्तांक गरी सूचना प्रकाशन गरिएको।

(छ) मिति २०८३/०३/०१ गते मदिरा (पाचौं संशोधन) नियमहरु, २०८३, मूल्य अभिवृद्धि कर (अट्ठाइसौं) नियमावली, २०८३, आयकर (सत्रौं संशोधन) नियमावली, २०८३, अन्तःशुल्क (अट्ठाइसौ संशोधन) नियमावली, २०८३, भन्सार महसुल (दोस्रो संशोधन) नियमावली, २०८३ र भन्सार (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०८३ को सूचना प्रकाशनको लागि मुद्रण विभागमा पठाइएको।

(ज)एकीकृत आर्थिक संकेत वर्गीकरण र व्याख्या, २०७४ को छैटौं परिमार्जन सम्बन्धी सूचना नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन गर्ने प्रयोजनार्थ नेपाल सरकार, कानून न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयमा मिति २०८३/०३/१५ मा पठाइएको।

५. आदेश तथा फैसला कार्यान्वयन सम्बन्धमाः

(क) रिट निवेदक प्रकाशमणी शर्मा समेत रिट नं ०८१-WO-११३० उपर सम्मानित अदालतबाट भएको आदेश/फैसलाको प्रतिलिपि र नेपाल सरकार, प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, सिंहदरवारको पत्रको प्रतिलिपि आवश्यक कारवाही तथा जानकारीका लागि बजेट तथा कार्यक्रम महाशाखा, राजस्व व्यवस्थापन महाशाखा, अर्थ मन्त्रालयमा पठाइएको।

(ख) रिट निवेदक धर्मराज न्यौपाने समेत रिट नं. ०७९-WO-०१५२ उपर सम्मानित अदालतबाट भएको आदेश/फैसला कार्यान्वयन सम्बन्धी फैसला कार्यान्वयन निर्देशनालयको पत्रको प्रतिलिपि आवश्यक कारवाही तथा जानकारीका लागि गृह मन्त्रालय, सिंहदरवारमा पठाइएको।

(ग) रिट निवेदक आयुष विष्ट रिट नं ०८१-WO-२१५९ उपर सम्मानित अदालतबाट भएको आदेश/फैसला कार्यान्वयन सम्बन्धी फैसला कार्यान्वयन निर्देशनालयको पत्रको प्रतिलिपि आवश्यक कारवाही तथा जानकारीका लागि स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, सिंहदरवारमा पठाइएको।

(घ) रिट निवेदक दिपक प्रसाद घिमिरे समेत रिट नं ०८१-WO-०११९ उपर सम्मानित अदालतबाट भएको आदेश/फैसला कार्यान्वयन सम्बन्धी फैसला कार्यान्वयन निर्देशनालयको पत्रको प्रतिलिपि आवश्यक कारवाही तथा जानकारीका लागि सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, सिंहदरवारमा पठाइएको।

(ङ) रिट निवेदक अधिवक्ता मन्जु मरासिनी समेत रिट नं ०८०-WO-०९८२ उपर सम्मानित अदालतबाट भएको आदेश/फैसलाको प्रतिलिपि आवश्यक कारवाहीको लागि महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक मन्त्रालय, सिंहदरवार र आदेश/फैसलाको कार्यान्वयन सम्बन्धी प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, सिंहदरवारको पत्रको प्रतिलिपि आवश्यक कारवाही तथा जानकारीका लागि बजेट तथा कार्यक्रम महाशाखामा पठाइएको।

(च) रिट निवेदक केदारशरण विकल रिट नं ०७६-WO-०१३८ उपर सम्मानित अदालतबाट भएको आदेश/फैसला कार्यान्वयन सम्बन्धी फैसला कार्यान्वयन निर्देशनालयको पत्रको प्रतिलिपि आवश्यक कारवाही तथा जानकारीका लागि कृषि तथा पशुपंक्षी विकास मन्त्रालय, सिंहदरवारमा पठाइएको।

(छ) रिट निवेदक कर्णराज अवस्थी रिट नं ०७६-WO-०७०३ उपर सम्मानित अदालतबाट भएको आदेश/फैसलाको प्रतिलिपि र प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको पत्रको प्रतिलिपि आवश्यक कारवाही तथा जानकारीका लागि वित्तीय क्षेत्र व्यवस्थापन तथा संस्थान समन्वय महाशाखामा पठाइएको।

(ज) रिट निवेदक अधिवक्ता प्रकाशमणी शर्मा समेत रिट नं. ०७५-WO-०९४६ उपर सम्मानित अदालतबाट भएको आदेश/फैसलाको प्रतिलिपि, फैसला कार्यान्वयन निर्देशनालयको पत्रको प्रतिलिपि र प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको पत्रको प्रतिलिपि आवश्यक कारवाही तथा जानकारीका लागि भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालय, उद्योग, वाणिज्य तथा

आपूर्ति मन्त्रालय, संस्कृति पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय र वन तथा वातावरण मन्त्रालय, सिंहदरवारमा पठाइएको।

(झ) रिट निवेदक एशुदा कुमारी बराल रिट नं. ०८०-WO-०५८१ उपर सम्मानित अदालतबाट भएको आदेश/फैसला कार्यान्वयन सम्बन्धी फैसला कार्यान्वयन निर्देशनालयको पत्रको प्रतिलिपि, महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयको पत्रको प्रतिलिपि र प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको पत्रको प्रतिलिपि आवश्यक कारवाही तथा जानकारीका लागि अन्तराष्ट्रिय आर्थिक सम्बन्ध महाशाखा र उर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाई मन्त्रालय, सिंहदरवारमा पठाइएको।

(ञ) रिट निवेदक कौशल प्रसाद सिंह रिट नं ०७६-WO-०२९० उपर सम्मानित अदालतबाट भएको आदेश/फैसलाको प्रतिलिपि आवश्यक कारवाही तथा जानकारीका लागि बजेट तथा कार्यक्रम महाशाखामा पठाइएको।

(ट) रिट निवेदक स्वस्तिक घिमिरे समेत रिट नं ०८२-WO-१२६९ उपर सम्मानित अदालतबाट भएको आदेश/फैसलाको प्रतिलिपि आवश्यक कारवाही तथा जानकारीका लागि बजेट तथा कार्यक्रम महाशाखा र राजस्व व्यवस्थापन महाशाखामा पठाइएको।

(ठ) रिट निवेदक रत्न बहादुर राउत रिट नं. ०७७-WO-१२४१ उपर सम्मानित अदालतबाट भएको आदेश/फैसला कार्यान्वयन सम्बन्धी फैसला कार्यान्वयन निर्देशनालयको वोधार्थ पत्रको प्रतिलिपि आवश्यक कारवाही तथा जानकारीका लागि बजेट तथा कार्यक्रम महाशाखामा पठाइएको।

(ड) रिट निवेदक कृष्ण बहादुर विष्ट समेत रिट नं ०८१-WO-१०८३ उपर सम्मानित अदालतबाट भएको आदेश/फैसलाको प्रतिलिपि आवश्यक कारवाही तथा जानकारीका लागि शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, सिंहदरवार र बजेट तथा कार्यक्रम महाशाखामा पठाइएको।

(ढ) रिट निवेदक अर्जुन अधिकारी समेत रिट नं ०७८-WO-०३८३ उपर सम्मानित अदालतबाट भएको आदेश/फैसलाको प्रतिलिपि र नेपाल सरकार, प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, सिंहदरवारको पत्रको प्रतिलिपि आवश्यक कारवाही तथा जानकारीका लागि बजेट तथा कार्यक्रम महाशाखा अर्थ मन्त्रालयमा पठाइएको।

(ण) रिट निवेदक मातृका देवकोटा समेत रिट नं. ०७७-WO-००३५ उपर सम्मानित अदालतबाट भएको आदेश/फैसला कार्यान्वयन सम्बन्धी फैसला कार्यान्वयन निर्देशनालयको पत्रको प्रतिलिपि आवश्यक कारवाही तथा जानकारीका लागि आर्थिक नीति विश्लेषण महाशाखा, अर्थ मन्त्रालयमा पठाइएको।

(त) रिट निवेदक अधिवक्ता मणीराम निरौला रिट नं ०७७-WS-००२३ उपर सम्मानित अदालतबाट भएको आदेश/फैसला कार्यान्वयन सम्बन्धी फैसला कार्यान्वयन निर्देशनालयको पत्रको प्रतिलिपि आवश्यक कारवाही तथा जानकारीका लागि राजस्व व्यवस्थापन महाशाखामा पठाइएको।

(थ) रिट निवेदक अम्बिका प्रसाद धिताल समेत रिट नं ०७७-WO-०८७४ उपर सम्मानित अदालतबाट भएको आदेश/फैसला कार्यान्वयन सम्बन्धी प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, सिंहदरवार, काठमाण्डौंको पत्रको प्रतिलिपि आवश्यक कारवाही तथा जानकारीका लागि बजेट तथा कार्यक्रम महाशाखा, अर्थ मन्त्रालयमा पठाइएको।

(द) रिट निवेदक चुडाबहादुर जि.सी रिट नं ०७८-WO-०७४५ उपर सम्मानित अदालतबाट भएको आदेश/फैसलाको प्रतिलिपि आवश्यक कारवाहीको लागि बजेट तथा कार्यक्रम महाशाखा, अर्थ मन्त्रालयमा पठाइएको।

(ध) रिट निवेदक सुवोध तोदी रिट नं ०७७-WO-०९९४ उपर सम्मानित अदालतबाट भएको आदेश/फैसलाको प्रतिलिपि आवश्यक कारवाही तथा जानकारीका लागि राजस्व व्यवस्थापन महाशाखा, अर्थ मन्त्रालयमा पठाइएको।

(न) रिट निवेदक आइक्राफ्ट कम्पनी रिट नं ०७६-WO-०२९० उपर सम्मानित अदालतबाट भएको आदेश/फैसलाको प्रतिलिपि र नेपाल सरकार, सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय, सिंहदरबारको पत्रको प्रतिलिपि आवश्यक कारवाही तथा जानकारीका लागि बजेट तथा कार्यक्रम महाशाखा अर्थ मन्त्रालयमा पठाइएको।

(ऩ) रिट निवेदक शान्ता पोखरेल समेत रिट नं. ०७६-WO-०३३२ उपर सम्मानित अदालतबाट भएको आदेश/फैसला कार्यान्वयन सम्बन्धी फैसला कार्यान्वयन निर्देशनालयको पत्रको प्रतिलिपि आवश्यक कारवाही तथा जानकारीका लागि राष्ट्रिय बीमा संस्थान, रामशाहपथ काठमाडौंमा पठाइएको।

(प) रिट निवेदक विष्णु प्रसाद रेग्मी रिट नं ०७५-WO-१०५५ उपर सम्मानित अदालतबाट भएको आदेश/फैसला कार्यान्वयन सम्बन्धी फैसला कार्यान्वयन निर्देशनालयको पत्रको प्रतिलिपि आवश्यक कारवाही तथा जानकारीका लागि श्री कर्मचारी सञ्चयकोष, ठमेल, काठमाडौंमा पठाइएको।

(फ) रिट निवेदक दिपक थापा समेत रिट नं ०७६-WO-००८६ उपर सम्मानित अदालतबाट भएको आदेश/फैसला कार्यान्वयन सम्बन्धमा आवश्यक कारवाही तथा जानकारीका लागि कृषि विकास बैङ्क, रामशाहपथ काठमाडौंमा पठाइएको।

(ब) रिट नं ०८१-WO-०८७९ उपर सम्मानित अदालतबाट भएको आदेश/फैसलाको प्रतिलिपि आवश्यक कारवाहीको लागि वित्तीय क्षेत्र व्यवस्थापन तथा संस्थान समन्वय महाशाखामा पठाइएको।

(भ) रिट निवेदक जगनाथ पौडेल रिट नं ०८०-WO-१२०७ उपर सम्मानित अदालतबाट भएको आदेश/फैसलाको प्रतिलिपि आवश्यक कारवाही तथा जानकारीका लागि बजेट तथा कार्यक्रम महाशाखा, अर्थ मन्त्रालयमा पठाइएको।

(म) रिट निवेदक सूर्यनाथ उपाध्याय रिट नं ०८०-WO-०५३० (०८०-WF-००४५) उपर सम्मानित अदालतबाट भएको आदेश/फैसलाको प्रतिलिपि आवश्यक कारवाही तथा जानकारीका लागि ऊर्जा जलस्रोत तथा सिँचाई मन्त्रालयमा पठाइएको।

घ. वित्तीय संघीयता समन्वय महाशाखाबाट सम्पादन भएका प्रमुख कार्यहरुः

- आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को चौथो किस्ता बापतको वित्तीय समानीकरण अनुदान निर्धारण गरी पठाइएको।
- विभिन्न प्रकारका गुनासोको विवरण आवश्यक कार्याथ सम्वन्धित निकायमा पठाइएको।
- मिति २०८३/०१/०३ मा मा.अर्थमन्त्रीज्यूको अध्यक्षतामा सम्पन्न अन्तर-सरकारी वित्त परिषद् तथा विषयगत समितिको वैठकबाट बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन, मितव्ययिता सम्बद्ध १६ बुँदे निर्णय भई कार्यान्वयनमा पठाइएको।

- आगामी आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ का लागि कार्यान्वयन कार्ययोजना तथा प्रमुख कार्यसम्पादन सूचक तयार गरिएको।
- समपुरक अनुदान सम्वन्धी कार्यविधि, २०८१ मा दोस्रो संशोधन स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा आएको।
- विशेष अनुदान सम्वन्धी कार्यविधि, २०८१ मा दोस्रो संशोधन स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा आएको।
- आ.ब.२०८३/८४ मा विशेष र समपुरक अनुदान अन्तर्गत प्रदेश तथा स्थानीय तहबाट कार्यान्वयन हुने योजना/कार्यक्रम छनौटका लागि नेपाल सरकार मन्त्रिपरषद् बाट स्वीकृत प्राप्त भई LMBIS मा प्रविष्ट सम्पन्न भएको।

ङ. वित्तीय क्षेत्र व्यवस्थापन तथा संस्थान समन्वय महाशाखासँग सम्बन्धित प्रमुख कार्यहरुः

- सहुलियतपूर्ण कर्जाको लागि ब्याज अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि, २०८२ (पहिलो संशोधन) २०८३ स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा आएको।
- नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ लाई संशोधन गर्न बनेको विधेयक २०८३ संघीय संसदमा दर्ता गरिएको।
- विदेशी विनिमय सम्बन्धी कानूनलाई संशोधन/एकीकरण गर्न बनेको विधेयकको मस्यौदा तर्जुमा भई सर्वसाधारणको रायका लागि प्रकाशन गरिएको।
- नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्को मिति २०८३/०३/०५ को निर्णायानुसार नेपाल धितोपत्र बोर्डको अध्यक्ष पदमा डा. गोपाल प्रसाद भट्टलाई नियुक्त गरिएको ।
- नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्को मिति २०८३/०२/२९ को निर्णायानुसार लेखामान बोर्डको अध्यक्ष पदमा श्री रमेश कुमार धिताललाई नियुक्त गरिएको।
- नागरिक लगानी कोष (कर्मचारी सेवा, शर्त र सुविधा सम्बन्धी) नियमावली, २०८३) स्वीकृत गरिएको।

वित्तीय पहुँचः

नेपाल राष्ट्र बैंकबाट इजाजत प्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुको संख्या (लघुवित्त वित्तीय संस्था समेत) २०८३ जेठ मसान्तमा १०६ रहेको छ। यस मध्ये २० वाणिज्य बैंक, १७ विकास बैंक, १७ वित्त कम्पनी, ५१ लघुवित्त वित्तीय संस्था र १ पूर्वाधार विकास बैंक गरी जम्मा १०६ वटा बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुले इजाजतपत्रप्राप्त गरी सञ्चालनमा रहेका छन्। २०८२ असार मसान्तमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरु (लघुवित्त वित्तीय संस्था समेत) को शाखा संख्या ११५२६ रहेकोमा २०८३ जेठ मसान्तमा ११३४४ रहेका छन।बीमा कम्पनीमा १४ जीवन बीमा कम्पनी, १४ निर्जीवन बीमा कम्पनी, २ पूनर्बीमा कम्पनी, ७ लघुबीमा कम्पनी रहेका छन्। धितोपत्र बजारमा नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज लिमिटेडमा सूचीकृत कम्पनी २७८, धितोपत्र ब्रोकर ९२ वटा, डिम्याट खाता संख्या ७९,८३,६५९ वटा रहेका छन्।

च. योजना, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन महाशाखाबाट सम्पादन भएका प्रमुख कार्यहरुः

- बिगुल तथा हेलो सरकारमार्फत यस अवधिमा प्राप्त १३० गुनासोहरु फर्छयौंट गरिएको।

- सूचना मागकर्तालाई सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ बमोजिम नियमित रूपमा सूचना प्रदान गरिएको।
- प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय लगायत अन्य विभिन्न मन्त्रालय/निकायहरुबाट माग भएको सूचना, जानकारी, सुझाव एवम् प्रगति विवरणहरु नियमित रूपमा पठाइएको।
- आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र बजेट वक्तव्यमा उल्लेख भएका अर्थमन्त्रालयसँग सम्बन्धित विषयहरुको कार्यान्वयनको लागि माइलस्टोनको मासिक रुपमा प्रगति प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको System मा प्रविष्ट गरिएको।
- मन्त्रिपरिषद्को निर्णय कार्यान्वयन प्रगति विवरण अद्यावधिक गरिएको।
- सचिव बैठकका निर्णय तथा कार्यन्वयनको प्रगति अद्यावधिक गरिएको।
- SMT, MDAC लगायतका बैठकहरु सञ्चालन गरी उक्त बैठकमा भएको निर्णयहरु कार्यान्वयनका लागि सम्बन्धित विभाग तथा कार्यालयहरुमा प्रेषित गर्ने गरिएको।
- नेपाल सरकारको शासकीय सुधारका १०० कार्यसूची मध्ये अर्थ मन्त्रालयसँग सम्वन्धित विषयहरुको कार्यान्वयनको लागि कार्ययोजना तयार गरी कार्यान्वयनको नियमिति रुपमा प्रगति प्रतिवेदन पेश गरिएको।
- अर्थ मन्त्रालयले १०० दिनमा गर्ने मुख्य १० कार्यहरुको कार्ययोजना तयार गरी कार्यान्यवन गरिएको।

छ. प्रशासन महाशाखाबाट सम्पादन भएका प्रमुख कार्यहरुः

क. कार्यालय व्यवस्थापन तर्फः

- अर्थ मन्त्रालय र अन्तर्गत निकायको नयाँ सङ्गठन र व्यवस्थापन सर्वेक्षणको कार्य भईरहेको।
- अख्तियार दुरूपयोग अनुसन्धान आयोग लगायतका नियामक निकायबाट प्राप्त उजुरीहरूका विषयमा छानविन तथा प्रतिक्रियाका लागि सम्बन्धित निकायबाट राय, प्रतिक्रिया र प्रतिवेदन नियमित रूपमा तोकिएको समयभित्रै प्रेषित गर्ने गरिएको।

ख. कर्मचारी व्यवस्थापन तर्फः

- प्रचलित कानून बमोजिम नियमित रूपमा कर्मचारीको नियुक्ति, पदस्थापन, सरुवा, राजीनामा स्वीकृति र अवकास सम्वन्धी निर्णय गरी अभिलेख अद्यावधिक गरिएको।

ग. जिन्सी व्यवस्थापन तर्फः

- कार्यालयको लागि आवश्यक मसलन्दका सामानहरूको बोलपत्र (EGP)को माधयमबाट नियमित रूपमा खरिदको व्यवस्थापन गरिदै आएको।
- जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदनबाट देखिएको मालबस्तुको लिलाम बिक्री प्रक्रिया सम्पन्न गरिएको।
- जिन्सी मालसामानहरूलाई व्यवस्थित गर्नका लागि महालेखा नियन्त्रक कार्यालयले गत आ. व. २०८१/८२ मा निर्माण गरेको PAMSV२ बाट कार्य सञ्चालन हुँदै आएको।
- PAMS को अनिवार्य प्रयोगले खर्चमा मितव्ययिता र पारदर्शिता भई खर्चको एकीकृत विवरण तयार गर्न सजिलो भई खर्चको प्रभावकारिता वृद्धि गर्न मद्दत पुगेको।

घ. बेरूजु तर्फ वार्षिक कार्ययोजना अन्तर्गतः

- महालेखापरीक्षकको कार्यालयको ६२ औं प्रतिवेदन सम्म रू.१खर्व २५अर्ब ६२ करोड ९१ लाख ३२ हजार बेरूजु कायम रहेकोमा रू. १९ अर्व १८ करोड २२ लाख संपरीक्षण भएर लगत कट्टा

भई रू. १ खर्व ०६ अर्ब ४४ करोड ६८ लाख ७५ हजार बेरूजु बाँकी रहेको।(प्रगति प्रतिशत १५.२७)।

- महालेखा परिक्षकको ६३औं प्रतिवेदनबाट थप भएको बेरुजु ३७.६३ अर्व समेत गरी कूल फछ्र्यौट गर्न बाँकी बेरुजु रु.१४४.०८ अर्व रहेको छ।

ङ. सूचना प्रविधितर्फः

- सूचना प्रविधि सम्बन्धी समस्याहरुको पहिचान गर्ने, आगामी कार्यदिशा तयार गरी पेश गर्ने, अन्तर्गतका निकायका प्रणालीहरुको अन्तर आवद्वता कायम गर्ने लगायतका कार्यको लागि प्रणाली सुधार सुझाव समितिले प्रतिवेदन पेश गरेको र निर्णयहरु कार्यान्वयनको चरणमा रहेको।
- साईबर सुरक्षालाई मजबुत गर्नको लागि यस मन्त्रालयमा जडान भएको उपकरण Firewall बाट लगहरु राष्ट्रिय साइबर सुरक्षा केन्द्रको SIEM Server मा पठाइएको।
- अर्थ मन्त्रालयमा रहेको डेटा सेन्टरको नियमित रुपमा सञ्चालन र सपोर्ट गरिएको साथै डेटासेन्टरमा पाँच वटा सिसिटिभी क्यामेरा जडान गरिएको।
- यस मन्त्रालयमा सञ्चालनमा रहेको एकीकृत कार्यालय व्यवस्थापन प्रणाली (GIOMS) को नियमित प्राविधिक सपोर्ट, समन्वय र प्रयोगकर्ता व्यवस्थापन गरिएको ।
- Hall Booking and Display System व्यवस्थित रुपमा संचालन र आवश्यक सपोर्ट उपलब्ध गराइएको।
- Door Access Management र Attendance Device System मा कर्मचारीहरुको विवरण अध्यावधिक र आवश्यक सपोर्ट गरिएको ।
- मन्त्रालयको इमेल सर्भर व्यवस्थित रुपमा संचालन तथा प्रयोगकर्ताको व्यवस्थापन गरिएको ।
- Active Directory नियमित रुपमा सञ्चालन तथा प्रयोगकर्ता व्यवस्थापन गरिएको ।
- सिंहदरबार Gate Pass को लागि माननीय अर्थ मन्त्रीज्यूको सचिवालय, श्रीमान अर्थ सचिवज्यूको सचिवालय र महाशाखाहरुको प्रयोगकर्ता व्यवस्थापन तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य गरिएको।
- SMS Gateway मार्फत विभिन्न किसिमका सूचनाहरु पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुको मोवाइलमा सम्प्रेषण गरिएको ।

ज. आर्थिक नीति विश्लेषण महाशाखाबाट सम्पादन भएका प्रमुख कार्यहरुः

- मुलुकको समग्र आर्थिक अवस्था तथा क्षेत्रगत उपलब्धीहरुको विश्लेषणसहितको आर्थिक सर्वेक्षण २०८२/८३ तयार गरी प्रकाशन गरिएको।
- समसामयिक आर्थिक तथा वित्तीय गतिविधिहरूको अद्यावधिक जानकारीसहितको अर्थ बुलेटिन मासिक रूपमा नियमित प्रकाशन गरिएको।
- सार्वजनिक वित्तमा अन्तर्निहित वित्तीय जोखिमहरूको पहिचान, अभिलेखीकरण तथा व्यवस्थापन क्षमता अभिवृद्धि गर्न Fiscal Risk Registry सम्बन्धी तालिम सञ्चालन गरिएको।
- सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारणसंग सम्बन्धित National Risk Assessment (NRA) तयारी सम्बन्धमा २ दिने तालीम आयोजना गरिएको।
- "सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन सम्बन्धी कानूनलाई संशोधन तथा एकीकरण गर्न बनेको विधेयक" को मस्यौदामाथि राय, सुझाव सङ्कलनका लागि सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गरिएको।

झ. अन्तराष्ट्रिय आर्थिक सम्बन्ध महाशाखाबाट सम्पादन भएका प्रमुख कार्यहरुः

- एसियाली विकास बैंक र विश्व बैंकको Joint Portfolio Review Meeting सम्पन्न भएको।
- एसियाली विकास बैंकबाट SASEC Customs and Logistics Program Sub-Program २ कार्यक्रमका लागि प्राप्त हुने अमेरिकी डलर ५० मिलियन सहुलियतपूर्ण ऋण स्वीकार गर्ने ऋण सम्झौता सम्पन्न भएको।
- एसियाली विकास बैंकबाट Integrated Water Supply and Sewerage Management (Sector) Project कार्यक्रमका लागि प्राप्त हुने अमेरिकी डलर ११५ मिलियन सहुलियतपूर्ण ऋण स्वीकार गर्न ऋण सम्झौता सम्पन्न भएको।
- एसियाली विकास बैंकका अध्यक्ष Mr. Masato Kanda को नेपाल भ्रमण व्यवस्थापन गरिएको।
- एसियाली विकास बैंकको वार्षिक बैठकमा नेपालको तर्फबाट सहभागिता जनाइएको।
- निर्माणाधीन नागढुंगा सुरुङ्गमार्ग निर्माण आयोजनाका लागि जापान सरकारबाट प्राप्त जापानी येन ५ अर्ब ७० करोड (नेपाली रुपैंया करिब ५ अर्ब ३० करोड) बराबरको थप सहुलियतपूर्ण ऋण सम्झौतामा मिति २०२६-६-३ मा हस्ताक्षर सम्पन्न भएको।
- वृहत्तर लुम्बिनी क्षेत्र विकास परियोजना (Greater Lumbini Area Development Project-GLAD) को लागि विश्व बैंकले प्रदान गर्ने SDR ६१.६ मिलियन (८५ मिलियन अमेरिकी डलर बराबर) सहुलियतपूर्ण ऋण सम्झौतामा मिति २०२६-४-२२ मा हस्ताक्षर सम्पन्न भएको ।
- बेपत्ता पारिएको व्यक्तिको छानविन कोषमा स्वीट्जरल्याण्ड सरकारबार प्राप्त हुने CHF १ Million सहायता सम्झौतामा हस्ताक्षर सम्पन्न भएको।
- शिक्षा तथा खेलकुद मन्त्रालय अन्तर्गत कार्यान्वयनमा रहेको SESP कार्यक्रमका लागि युरोपियन युनियनबाट प्राप्त हुने थप EURO ८.८५ Million सहायता सम्झौतामा हस्ताक्षर सम्पन्न भएको।
- नेपाल र जर्मन सरकारबीच २०२६ को जुन १६ र १७ मा काठमाण्डौंमा विकास सहायता वार्ता सम्पन्न भएको।
- Digital Nepal Transformation Project को लागि विश्व बैंकले प्रदान गर्ने ५० मिलियन अमेरिकी डलर सहुलियतपूर्ण ऋण सम्झौतामा मिति २०२६-४-२७ मा हस्ताक्षर सम्पन्न भएको ।
- अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोष (IMF) को टोलीद्वारा मिति २० अप्रिलदेखि ६ मे २०२६ सम्म नेपालमा Governance and Corruption Diagnostic Mission सम्पन्न भएको ।
- उच्च प्रभावयुक्त सामुदायिक विकास परियोजना (HICDPs) सम्झौताको आयोजना कार्यान्वयन ढाँचा संशोधन भएको।
- अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोष (IMF) को टोलीद्वारा ECF र Article IV Consultation Mission सम्पन्न भएको।
- मध्य त्रिशुली नदी बेसिनमा चिसो पानीमा पाइने लोपोन्मुख प्रजातिका माछाको संरक्षण र माछा मार्ने समुदायहरुको दिगो जीविकोपार्जन परियोजनाको लागि विश्व वातावरण सुविधाबाट प्राप्त हुने १.२७ मिलियन अमेरिकी डलर अनुदान सहायता स्वीकार गरि सम्झौतामा हस्ताक्षर सम्पन्न भएको।
- परम्परागत बोइलरलाई इलेक्ट्रोनिक बोइलरले प्रतिस्थापन गर्न उद्योगहरूलाई कर्जा उपलब्ध गराउने र वायु गुणस्तर मापन क्षमता बढाउने प्रयोजनका लागि विश्व बैंकबाट प्राप्त हुने सहुलियतपूर्ण ऋण

तथा अनुदान गरी कुल ५७ मिलियन अमेरिकी डलरको सम्झौतामा१७ मे २०२६ माहस्ताक्षर सम्पन्न भएको।

- नेपाल सरकार र विश्व बैंकबीच दिगो र समावेशी वित्त परियोजना (Sustainable and Inclusive Finance Project) सञ्चालनका लागि ९५ मिलियन अमेरिकी डलर (७० मिलियन एसडिआर) सहुलियतपूर्ण ऋण स्वीकार गर्ने सम्झौतामाअप्रिल २२, २०२६ माहस्ताक्षर सम्पन्न भएको।
- नगरपालिका राजस्व अभिवृद्धि परियोजनाको प्राप्त हुने ६.११६ मिलियन स्वीस फ्याङ्क (करिब ७.८३ मिलियन अमेरिकी डलर) अनुदान सहायता स्वीकार गर्ने सम्बन्धी सम्झौतापत्रमा नेपाल सरकार र स्वीटजरल्याण्ड सरकार बीच जुन १२, २०२६ मा हस्ताक्षर भएको।
- नेपाल कानून सूचना पाइलट प्रणाली स्थापनाका लागि कोरिया सरकारबाट प्राप्त हुने १.८१ मिलियन अमेरिकी डलर बराबरको प्राविधिक अनुदान सहायता स्वीकार गर्ने सम्बन्धी प्रस्ताव मन्त्रिपरिषद्को बैठकबाट मिति २०८३/३/३२ मा स्वीकृत भएको।
- नेपाल-चीन आर्थिक तथा व्यापार संयुक्त समितिको १२ औं बैठक २०८३/३/२३ मा सम्पन्न भएको।

९. २०८२ को बैशाख, जेठ र असारमहिनामा ऐन/नियम/नीति, कार्यविधि, निर्देशिका, आदेश र मापदण्डमा राय/सहमति प्रदान गरिएको विवरणः

क्र.सं.	सहमति प्रदान गरेको विषय	निर्णय मिति	मन्त्रालय
१	जलस्रोत ऐन, २०८३ को मस्यौदामा राय परामर्श सम्बन्धमा ।	२०८३/०२/१९	ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाई मन्त्रालय
२	नवीकरणीय ऊर्जा तथा ऊर्जा दक्षता सम्बन्धी विधेयक, २०८३ को मस्यौदामा राय परामर्श सम्बन्धमा ।	२०८३/०२/२६	ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाई मन्त्रालय
३	नेपाल विद्युत प्राधिकरण कर्मचारी सेवा शर्त विनियमावली २०८३ (बाह्रो संशोधन) को मस्यौदामा राय सहमती सम्बन्धमा ।	२०८३/०३/२५	ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाई मन्त्रालय
४	जल तथा मौसम मापन केन्द्र सञ्चालन निर्देशिका, २०७१, अनुसूची ४ को संशोधन सहमति सम्बन्धमा ।	२०८३/०३/२२	ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाई मन्त्रालय
५	जलस्रोत तथा ऊर्जा अनुसन्धान केन्द्रबाट संचालन गरिने तालिम संचालन सम्बन्धि मापदण्ड (Norms) २०८२ मा स्वीकृति प्रदान गर्ने सम्बन्धमा ।	२०८३/०३/०५	ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाई मन्त्रालय
६	पशु वधशाला र मासु जाँच ऐन, २०५५ लाई संशोधन गर्न बनेको विधेयक उपर राय	२०८३।०२।२६	कृषि, वन तथा पर्यावरण मन्त्रालय
७	विरुवा स्वस्थतासम्बन्धी उपचार सुविधा(स्थापना तथा सञ्चालन) नियमावली २०८३ को मस्यौदामा राय सहमती	२०८३।०२।२८	कृषि, वन तथा पर्यावरण मन्त्रालय
८	उखु कृषकहरुलाई अनुदान उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्यविधि मा राय	२०८३।०३।१५	कृषि, वन तथा पर्यावरण मन्त्रालय
९	राष्ट्रिय दुग्ध विकास वोर्ड, कर्मचारी प्रशानस	२०८३।०३।२५	कृषि, वन तथा

	विनियमावली, २०८२ मा राय सहमती		पर्यावरण मन्त्रालय
१०	सफ्टवेयर विकास तथा सञ्चालन केन्द्र (गठन तथा सञ्चालन) कार्यविधिको मस्यौदामा राय/सहमति	२०८३/०३/२९	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
११	संवैधानिक निकायका पदाधिकारीहरुको पारिश्रमिक, सेवाको शर्त र सुविधा सम्बन्धी ऐन, २०५३ लाई संशोधन गर्न बनेको विधेयकको मस्यौदामा सहमति	२०८३/०३/२५	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
१२	"सरकारी कर्मचारीहरूका लागि सवारी साधन व्यवस्थापन सम्बन्धी निर्देशिका, २०८३" को मस्यौदा उपर राय/सहमति	२०८३/०३/२३	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
१३	चिकित्सा शिक्षा आयोग कोष सञ्चालन कार्यविधि, २०८३ मा राय/सहमति	२०८३/०३/११	शिक्षा तथा खेलकुद मन्त्रालय
१४	प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा र तालिम ऐन, २०८३ को मस्यौदा उपर राय सहमति	२०८३/०३/०५	शिक्षा तथा खेलकुद मन्त्रालय
१५	सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ (दोस्रो संशोधन विधेयेक, २०८३) उपर राय सहमति	२०८३/०३/०५	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
१६	प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायीक तालिम परिषद्(छैंठौ संसोधन) नियमावली, २०८३ को मस्यौदामा राय/सहमति	२०८३/०३/०३	शिक्षा तथा खेलकुद मन्त्रालय
१७	वृत्ती मार्गनिर्देशन सेवा सञ्चालन निर्देशिका, २०८३ को मस्यौदा उपर राय सहमति	२०८३/०२/३१	शिक्षा तथा खेलकुद मन्त्रालय
१८	छात्रवृत्ति तथा अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि, २०८३ को मस्यौदाउपर राय/सहमति	२०८३/०२/२९	शिक्षा तथा खेलकुद मन्त्रालय
१९	"तथ्याङ्क (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०८२" को मस्यौदा उपर राय परामर्श	२०८३/०२/२९	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
२०	"विदेशी शैक्षिक कार्यक्रम (सञ्चालन र नियमन) नियमावली, २०८३" को मस्यौदा उपर राय/सहमति	२०८३/०२/२६	शिक्षा तथा खेलकुद मन्त्रालय
२१	शैक्षिक परामर्श, भाषा शिक्षण तथा तयारी कक्षा (सञ्चालन र व्यवस्थापन) नियमावली, २०८३ उपर सहमति	२०८३/०२/०८	शिक्षा तथा खेलकुद मन्त्रालय
२२	विद्युतीय सुशासन आयोग (गठन तथा सञ्चालन) (दोस्रो संशोधन) आदेश, २०८३ उपर राय सहमति	२०८३/०१/२८	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
२३	प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद्को परीक्षा सम्बन्धी विनियमावली, २०८२ उपर राय सहमति	२०८३/०१/१७	शिक्षा तथा खेलकुद मन्त्रालय

२४	"निजि क्षेत्रको संरक्षण एवं प्रवर्धन रणनीति" उपर राय सहमति	२०८३/०१/१४	उद्योग, वाणिज्य तथा आपुर्ती मन्त्रालय
२५	युनेस्कोका निमित्त नेपाल राष्ट्रिय आयोगको विधान, २०३१ को संशोधनको लागि राय/सहमति	२०८३/०१/०४	शिक्षा तथा खेलकुद मन्त्रालय
२६	अधिकार सम्पन्न वाग्मती सभ्यता एकीकृत विकास समिति आदेश, २०७३ को म्याद थप सहमति	२०८३/०३/१५	पूर्वाधार विकास मन्त्रालय
२७	राष्ट्रिय हवाई नीति २०८३ को मस्यौदामा राय /परामर्श सम्बन्धमा	२०८३/०३/२६	संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय
२८	दूरसञ्चार विधेयक,२०८३ तर्जुमाका लागि सहमति सम्बन्धमा ।	२०८३/०३/२२	सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय
२९	राष्ट्रिय आम सञ्चार विधेयक,२०८३ तर्जुमाका लागि सहमति सम्बन्धमा।	२०८३/०३/२२	सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय
३०	राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त खनिज पदार्थ उत्खनन गर्ने उद्योगले वनक्षेत्रबाट खनिज पदार्थ उत्खनन गर्दा पालना गर्नुपर्ने मापदण्ड,२०८३ को मस्यौदामा राय सहमति सम्बन्धमा ।	२०८३/०३/२५	उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय
३१	क्यासिनो नियमावली, २०८२ (पहिलो संशोधन) को मस्यौदा उपर राय/सहमति सम्बन्धमा।	२०८३/०३/२५	संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय
३२	मराकेश सन्धि ,२०१३ अनुमोदनको लागि राय/सहमति सम्बन्धमा।	२०८३/०३/२५	संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय
३३	रैड पाण्डा नेटवर्क र कृषि, वन तथा पर्यावरण मन्त्रालय विच Scope of Cooperation गर्ने सम्बन्धी राय/सहमति सम्बन्धमा ।	२०८३/०३/०१	कृषि, वन तथा पर्यावरण मन्त्रालय
३४	आर्टिफिसियल ईन्टेलिजेन्स सम्बन्धी विधेयक,२०८३ को अवधारणापत्रमा सहमति सम्बन्धमा ।	२०८३/०१/२३	सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय
३५	साइबर सुरक्षा सम्बन्धी विधेयक, २०८३ को अवधारणापत्रमा राय/सहमति सम्बन्धमा ।	२०८३/०१/२१	सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय
३६	कार्बन व्यापार सम्बन्धी कार्यविधि,२०८३ को मस्यौदामा राय सुझाव सम्बन्धमा ।	२०८३/०१/१४	कृषि, वन तथा पर्यावरण मन्त्रालय

३७	"निर्वाचन क्षेत्र रणनीतिक सडक (दोश्रो) निर्माण तथा सञ्चालन मापदण्ड, २०८३"	२०८३/०२/२५	पूर्वाधार विकास मन्त्रालय
३८	सडक सुरक्षा सम्बन्धी कानूनलाई संशोधन र एकीकरण गर्न बनेको विधेयक - प्रस्तावित “राष्ट्रिय सडक सुरक्षा ऐन,२०८३”	२०८३/०३/३१	पूर्वाधार विकास मन्त्रालय
३९	ब्लु बस सञ्चालन मोडालिटी उपर राय/प्रतिक्रिया	२०८३/०३/१८	पूर्वाधार विकास मन्त्रालय
४०	प्रत्यायन नियमावली, २०८२ को मस्यौदामा कार्यकारी निर्देशकको पारिश्रमिक, सेवाका शर्त तथा सुविधाका विषयमा सहमति प्रदान गर्ने सम्बन्धमा।	२०८३/०१/१२	उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय
४१	स्टार्टअप फास्ट ट्र्याक(Startup Fast Track) कार्य योजना, २०८३को मस्यौदा उपर राय/सुझाव सम्वन्धमा।	२०८३/०२/०५	उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय
४२	कम्पनी कानून सम्बन्धी व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक, २०८३ को मस्यौदा उपर राय/सुझाव सम्बन्धमा।	२०८३/०२/२६	उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय
४३	निजामती कर्मचारी हित तथा कल्याण सम्बन्धी राष्ट्रिय नीति, २०८२ (मस्यौदा) उपर राय सुझाव सम्बन्धमा।	२०८३/०१/१४	भूमि व्यवस्था, सहकारी, संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
४४	निजामती कर्मचारीहरुको व्यवसायजन्य सुरक्षा तथा स्वास्थ्य सम्बन्धी राष्ट्रिय नीति, २०८२ (मस्यौदा) उपर राय सुझाव सम्बन्धमा।	२०८/०१/१४	भूमि व्यवस्था, सहकारी, संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
४५	राय/सुझाव(डेंगी रोकथाम....योजना २०८२-२०८७) सम्बन्धमा।	२०८३/०१/१७	स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालय
४६	नेपाल स्वास्थ्य अनुसन्धान परिषद(कर्मचारी प्रशासन)विनियमावली, २०७९ संशोधनमा राय/सहमति सम्बन्धमा।	२०८३/०१/१७	स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालय
४७	राय/परामर्श(निजामती सेवा ऐन २०८३ को मस्यौदा) सम्बन्धमा।	२०८३/०२/०३	भूमि व्यवस्था, सहकारी, संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
४८	राय/सुझाव(डेंगी रोकथाम....योजना २०८२-२०८७) सम्बन्धमा।	२०८/०२/०३	स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालय
४९	स्वास्थ्य सेवा विस्तार अनुदान व्यवस्थापन मापदण्ड	२०८३/०२/०७	स्वास्थ्य तथा खाद्य

	२०८३ मा राय सहमती सम्बन्धमा।		स्वच्छता मन्त्रालय
५०	स्वास्थ्य बीमा बोर्डमा अधिकतम ७० जना मेडिकल अधिकृतलाई बढीमा ४५ दिन सम्मका लागि करार सेवामा लिन सहमति प्रदान गर्ने	२०८३/०२/३१	स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालय
५१	Protocol Between Nepal and China on Dispatching China Medical Team to Work in Nepal (२०२६-२०३०)	२०८३/०३/१८	स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालय
५२	“ग्लोबल फण्ड कार्यक्रम सञ्चालनका लागि कर्मचारी व्यवस्थापन सम्बन्धी निर्देशिका,२०८३" तर्जुमामा राय सहमति सम्बन्धमा।	२०८३/०३/३१	स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालय
५३	स्वास्थ्य अनुसन्धान परिषद्, कर्मचारी प्रशासन (पहिलो संशोधन) विनियमावली, २०८३ को संशोधन मस्यौदामा राय सहमति प्रदान गरिदिने सम्बन्धमा।	२०८३/०३/३०	स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालय
५४	संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण उपर सहमति सम्बन्धमा।	२०८३/०३/३१	स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालय
५५	करारमा कार्यरत कर्मचारीको तत्कालिन व्यवस्थापन गर्ने सहमती सम्बन्धमा ।	२०८३/०३/३२	भूमि व्यवस्था, सहकारी, संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
५६	प्रहरी नियमावली, २०८३	२०८३/०१/१७	गृह मन्त्रालय
५७	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण नियमावली, २०८३	२०८३/०१/२८	गृह मन्त्रालय
५८	कसुरजन्य सम्पत्ति तथा साधन (रोक्का, नियन्त्रण र जफत) नियमावली, २०८३	२०८३/०२/०१	गृह मन्त्रालय
५९	नेपाल नागरिकता नियमावली संशोधन, २०८३	२०८३/०२/०८	गृह मन्त्रालय
६०	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण नियमावली, २०८३	२०८३/०३/१५	गृह मन्त्रालय
६१	राहदानी नियमावली, २०७७	२०८३/०३/२२	परराष्ट्र मन्त्रालय
६२	राष्ट्रिय प्रतिरक्षा विश्वविद्यालयको स्थापना, सञ्चालन र व्यवस्थापन गर्न बनेको विधेयकमा	२०८३/०२/२०	रक्षा मन्त्रालय
६३	सैनिक नियमावली, २०८३	२०८३/३/३१	रक्षा मन्त्रालय

१०. गुनासो व्यवस्थापनः

अर्थ मन्त्रालय र मातहतका निकायहरूका सम्बन्धमा सरोकारवालाहरुबाट प्राप्त गुनासोको व्यवस्थापन, योजना, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन महाशाखाले गर्दै आएको छ। यस अवधिमा यस मन्त्रालयमा प्राप्त गुनासोहरुलाई सम्बन्धित महाशाखा तथा विभागहरूमा फर्स्यौटका लागि पठाइएको र सो सम्बन्धमा भए गरेको कारबाहीको जानकारी यस मन्त्रालयमा उपलब्ध गराउने संयन्त्रको विकास गरिएकोछ। यस अवधिमा अर्थ मन्त्रालय र मातहतका निकायहरूको कार्यसँग सम्बन्धित गुनासोहरू सुनुवाईको अवस्था यसप्रकार रहेको छ।

गुनासोको माध्यम	प्राप्त संख्या	फञ्छ्यौटको लागि पत्राचार भएको संख्या	फञ्छ्यौटको लागि पत्राचार भएको प्रतिशत
हेलो सरकारबाट प्राप्त गुनासो	६०१	६०१	१००

११. सूचना अधिकारी र प्रमुखको नाम तथा सम्पर्क टेलिफोन नम्बरः

प्रमुख	सचिव डा.घनश्याम उपाध्याय	४२११६१
प्रवक्ता	सहसचिव टंक प्रसाद पाण्डेय	४२००५३७
सूचना अधिकारी	उपसचिव किशोर ढकाल	४२११३५२

१२. सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ३ र दफा ७ को उपदफा (१) बमोजिम यस अवधिमा माग गरेको सूचना र उपलब्ध गराइएको सूचना संख्या :

माग गरिएको सूचना संख्या : १७

उपलब्ध गराइएको सूचना संख्या : १७

१३. अन्य विवरणः

मन्त्रालय र अन्तर्गत विभागहरूको वेबसाइट

नाम	उपयोग
www.mof.gov.np	अर्थ मन्त्रालयका प्रकाशन तथा अन्य सूचनामूलक जानकारी
www.fcgo.gov.np	महालेखा नियन्त्रक कार्यालयका प्रकाशन तथा अन्य सूचनामूलक जानकारी
www.ird.gov.np	आन्तरिक राजस्व विभागका प्रकाशन तथा अन्य सूचनामूलक जानकारी
www.customs.gov.np	भन्सार विभागका प्रकाशन तथा अन्य सूचनामूलक जानकारी
www.pfmtc.gov.np	सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापन तालीम केन्द्रका प्रकाशन तथा अन्य सूचनामूलक जानकारी
www.pdmo.gov.np	सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन सम्बन्धी प्रकाशन तथा अन्य सूचनामूलक जानकारी

अर्थ मन्त्रालयका प्रकाशनहरू :-

चालु आर्थिक वर्षमा अर्थ मन्त्रालयबाट सम्पादित कामको प्रगति विवरण तथा प्रतिवेदनहरु र बजेट तथा कार्यक्रम सम्बन्धी दस्तावेजहरू मन्त्रालयको वेबसाइटमा राख्नुका साथै छपाई गरेर प्रकाशन गरी सर्वसाधारणको सहज पहुँच स्थापित गरिएको छ।

सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४ को दफा ४१ बमोजिमको वार्षिक प्रतिवेदन

- अर्थ बुलेटिनहरू,

मन्त्रालय अन्तर्गतका विभागीय प्रमुखहरुः

पद	नाम, थर	कार्यालय	फ्याक्स नं.	टेलिफोन
महालेखा नियन्त्रक		महालेखा नियन्त्रक कार्यालय	४७७१२९०	४७७१२९०
महानिर्देशक	यमलाल भूसाल	भन्सार विभाग	४११७२१८	४११७२२३
महानिर्देशक	डा. भीष्मकुमार भुसाल	आन्तरिक राजस्व विभाग	४४११७७८	४४१०३४०
महानिर्देशक	तीर्थराज चिलुवाल	राजस्व अनुसन्धान विभाग	५५४२०२३	५०१००८५
महानिर्देशक	निर्मल ढकाल	सम्पत्ति शुद्धिकरण अनुसन्धान विभाग	५०१०२२४	५०१०२२४
तालिम प्रमुख		सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापन तालिम केन्द्र	५०१०३०३	५०१०३०४/ ५०१०३०५
कार्यालय प्रमुख	गोपीकृष्ण कोइराला	सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन कार्यालय	४२३९३०३	४५३८१२९

आन्तरिक राजस्व विभाग र अन्तरगतका कार्यालयहरुको टेलिफोन र फ्याक्स नम्बरहरुः

क्र.सं.	कार्यालयको नाम	कोड नं.	टेलिफोन नं.	फ्याक्स नं.
१.	आन्तरिक राजस्व विभाग, लाजिम्पाट	०१	४४१५८०२	४४११७८८
२.	ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुर	०१	५०१००५०	५०१००५१
३.	मध्यमस्तरिय करदाता कार्यालय-, बबरमहल	०१	४२२१९६६	४२२२६०८
४.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, भद्रपुर	०२३	४५५०१२	४५५०१९
५.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, दमक	०२३	५८५७५२	५८५७५२
६.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, धरान	०२५	५२०९८२	५२८२८३
७.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, विराटनगर	०२१	५३०१६६	५२२७१७
८.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, लाहान	०३३	५६०१८८	५६०४४९
९.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, जनकपुर	०४१	५२०१३६	५२०२९७
१०.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, सिमरा	०५३	५२०९३०	५२०७१३
११.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, वीरगंज	०५१	५२२०६६	५२२११२
१२.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, हेटौंडा	०५७	५२३१०१	५२०३०८
१३.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, भरतपुर	०५६	५२०१०६	५२६७७८
१४.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, दमौली	०६५	५६०१३५	५६०१३५
१५.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, पोखरा	०६१	४६४३६३	४६४४४९
१६.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, बागलुङ्ग	०६८	५२००२९	५२०१२९

१७.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, भैरहवा	०७१	५२०८५७	५२१७६३
१८.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, बुटवल	०७१	५५०५२४	५५०५२३
१९.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, कृष्णनगर	०७६	५२०६३२	५२००३२
२०.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, दाङ्ग	०८२	५२२१०९	५२०००९
२१.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, नेपालगञ्ज	०८१	५२००२६	५२६२०९
२२.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, सुर्खेत	०८३	५२५१७२	५२५१७२
२३.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, धनगढी	०९१	५२१२०६	५२१२०६
२४.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, महेन्द्रनगर	०९९	५२१११८	५२११०६
२५.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, ललितपुर	०१	५०१००९	५०१००१०
२६.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, भक्तपुर	०१	६६१२२२६	६६१४७९५
२७.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, धुलिखेल	०११	४९०७९६	४९०७८६
२८.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, चावहिल	०१	४४८४३४०	४४८४३४०
२९.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय,कोटेश्वर	०१	४४८९२४७	४४८९२४७
३०.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, पुतलीसडक	०१	४२४३१७६	४२४२१७६
३१.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, बत्तिसपुतली	०१	४४८५५९०	४११३६९०
३२.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, बानेश्वर	०१	४४८४६७१	४४८५५४३
३३.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, त्रिपुरेश्वर	०१	४२३०५६३	४२३०५६३
३४.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, नयाँसडक	०१	४२६६५७२	४२६६६५३
३५.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, ठमेल	०१	४२१८९५३	४२१८९५३
३६.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, महाराजगंज	०१	४४१९२६४	४४१९२६४
३७.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, बालाजु	०१	४३८९७९१	४३८९७९४
३८.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, कलंकी	०१	४२८९९५२	४२८५९५१
३९.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, कालिमाटी	०१	४२८३६५८	४२८२८१२
४०.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, टंगाल	०१	४४३९४७७	४४३९४७६
४१.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, ललितपुर २	०१	५५३६९३२	५५३६९३२
४२.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, डडेल्धुरा	०९६	४१०३०५	४१०३०९
४३.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, इटहरी	०२५	५२१६५५	५८१६५५
४४.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, जुम्ला	०८७	५२०५५२	५२०५५२
४५.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, कावासोती	०७८	५४०५०१	
४६.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, जोरपाटी		४९१४१९०	
४७.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, गल्छी, धादिङ्ग	०१०	४०३२३३	४०३२३४
४८.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, बर्दिवास	०४४	५५०४६९	५५०४६९

भन्सार विभाग र अन्तर्गतका कार्यालयहरूको टेलिफोन र फ्याक्स नम्बरहरूः

सि.नं.	कार्यालयको नाम	कोड नं.	टेलिफोन नं.	k\mofS; g+=

सि.नं.	कार्यालयको नाम	कोड नं.	टेलिफोन नं.	k\mofS; g+=
१.	भन्सार विभाग	०१	४११७२२३	४२५९८०८
२.	ओलाङचुङगोला भन्सार कार्यालय, ताप्लेजुङ्ग	०२७	५५०००४	५५०००४
३.	पशुपतिनगर भन्सार कार्यालय	०२७	५५०००४	५५०००४
४.	मेची भन्सार कार्यालय	०२३	५६२०३४	५६२००४
५.	भद्रपुर भन्सार कार्यालय, भद्रपुर		९८५२६२००३९	
६.	विराटनगर भन्सार कार्यालय	०२१	४३६२९७	४३६२९७
७.	किमाथाङ्का भन्सार कार्यालय, संखुवासभा			
८.	सुनसरी भन्सार कार्यालय	०२५	४६००३०	४६००३०
९.	राजविराज भन्सार कार्यालय	०३१	९८५११७६८०८	५२०१९६
१०.	ठाँडी भन्सार कार्यालय		९८५२८३३३२२	
११.	सिराहा भन्सार कार्यालय	०३३	५२०३२२	५२०१५६
१२.	जनकपुर भन्सार कार्यालय	०४१	५२०१६६	५२०८५०
१३.	जलेश्वर भन्सार कार्यालय	०४४	५२०२०२	५२०२०२
१४.	सर्लाही भन्सार कार्यालय	०४६	५२०१५४	५२०१५४
१५.	गौर भन्सार कार्यालय	०५५	५२०११०	५२०२२०
१६.	वीरगंज भन्सार कार्यालय, पर्सा	०५१	५२२२२०	५२८७००
१७.	लार्के भन्सार कार्यालय, गोरखा			
१८.	मुस्ताङ्ग भन्सार कार्यालय, नेचुङ्ग			
१९.	महेशपुर भन्सार कार्यालय, नवलपरासी		९८५७०४६९४४	
२०.	त्रिवेणी भन्सार कार्यालय		९८४६१९६१६२	
२१.	भैरहवा भन्सार कार्यालय	०७१	४१८००३	५२०८३४
२२.	सुठौली भन्सार कार्यालय, कपिलवस्तु		९८५७०५३४५५	
२३.	कृष्णनगर भन्सार कार्यालय	०७६	५२००३०	५२००७३
२४.	कोइलाबास भन्सार कार्यालय		९८५७८५१०५१	५२००७३
२५.	नेपालगञ्ज भन्सार कार्यालय	०८१	५२०२७९	५२०२७६
२६.	राजापुर भन्सार कार्यालय	०८४	४२०९३३	४६०१५०
२७.	मुगु भन्सार कार्यालय, मुगु			
२८.	यारिनाका भन्सार कार्यालय, हुम्ला			
२९.	सती भन्सार कार्यालय, कैलाली		९८५८४८८४०९	
३०.	कैलाली भन्सार कार्यालय	०९१	४१७०९२	५२११४२
३१.	कञ्चनपुर भन्सार कार्यालय	०९९	४०२००६	५२२३१४
३२.	महाकाली भन्सार कार्यालय झुलाघाट	०९५	६९०८६३	६९०८६३
३३.	दार्चुला भन्सार कार्यालय			
३४.	लामाबगर भन्सार कार्यालय, दोलखा			
३५.	तातोपानी भन्सार कार्यालय	०११	४८०१३१	४८०१३४
३६.	त्रिभुवन विमानस्थल भन्सार कार्यालय,	०१	४४७०११०	४४७४४२६

सि.नं.	कार्यालयको नाम	कोड नं.	टेलिफोन नं.	k\mofS; g+=
	काठमाडौं			
३७.	रसुवा भन्सार कार्यालय, रसुवा	०१०	६७०१८२	
३८.	भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालय	०१	४४६२३८१	४४६२३८५
३९.	गौतम बुद्ध अन्तर्राष्ट्रिय बिमानस्थल भन्सार कार्यालय, रुपन्देही	०७१	९८५७०५२३८३	
४०.	चोभार सुख्खा बन्दरगाह भन्सार कार्यालय	०१	५९१२३२८	
४१.	पोखरा अन्तर्राष्ट्रिय बिमानस्थल भन्सार कार्यालय, कास्की		९८४६१०३१५०	

राजस्व अनुसन्धान विभाग र अन्तर्गतका कार्यालयहरूको टेलिफोन र फ्याक्स नम्बरहरूः

सि.नं.	कार्यालयको नाम	कोड नं.	टेलिफोन नं.	k\mofS; g+=
१.	राजस्व अनुसन्धान विभाग	०१	५०१००८५	५५४२०२३
२	राजस्व अनुसन्धान कार्यलय, इटहरी	०२५	५२०४५८	
३	राजस्व अनुसन्धान कार्यलय, पथलैया	०५३	५२२०८८	
४	राजस्व अनुसन्धान कार्यलय, बुटवल	०७१	५४५७२	
५	राजस्व अनुसन्धान कार्यलय, कोहलपुर	०८१	५४१६९९	

सम्पत्ति शुद्धिकरण अनुसन्धान विभागको टेलिफोन र फ्याक्स नम्बरहरूः

सि.नं.	कार्यालयको नाम	कोड नं.	टेलिफोन नं.	k\mofS; g+=
१.	सम्पत्ति शुद्धिकरण अनुसन्धान विभाग	०१	५०१०२२४	५०१०२२४

मन्त्रालय अन्तर्गतका विभिन्न निकायको टेलिफोन नं. र फ्याक्स नम्बरहरुः

क्र.सं.	कार्यालयको नाम	टेलिफोन नं.	फ्याक्स नं.
१.	नेपाल राष्ट्र बैङ्क(केन्द्रिय कार्यालय)	४४१०३८६	४४१०१५९
२.	राष्ट्रिय वाणिज्य बैङ्क	४२५२५९५	४२५२९३१
३.	कृषि विकास बैङ्क (केन्द्रिय कार्यालय)	४२६२६९०	४२६२९२९
४.	ऋण असुली पुनरावेदन न्यायाधिकरण	४२२४८९१	४२२४९११
५.	ऋण असुली न्यायाधिकरण	४४४१४१९	४४४१४१८
६.	नागरिक लगानी कोष	४७८५७८४	४७८४९४५
७.	बिमा समिति	४८११०५७	४८१०४९०
८.	राष्ट्रिय बिमा संस्थान	४२६२५२०	४२६२६१०
९.	कर्मचारी संचयकोष	५०१०१६५	५०१०२३०
१०.	साना किसान विकास बैङ्क (वित्तीय संस्थान)	४१११८२८	४१११९०१
११.	निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष	४४२१२४१	४४१०१२७

१२.	धितोपत्र बोर्ड, नेपाल	५५४१०५७	५५४१०५८
१३.	नेपाल स्टक एक्सचेन्ज लिमिटेड	४२५०७३५	४२६२५३८
१४.	राष्ट्रिय बिमा कम्पनी लिमिटेड	४२५८८६६	४२५८७२१
१५.	नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी लिमिटेड	४२१८४५८	४१०१५९३
१६.	सिडिएस एण्ड क्लियरिङ्ग लिमिटेड	४२३८००८	४२४०३५७
१७.	एम.सि.ए. नेपाल	४५४०९५१	४५४०९५२